

ТЕ-ТО АД, Скопје

Посебни финансиски извештаи

за годината завршена на

31 декември 2016

со извештај на независниот ревизор

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Посебни финансиски извештаи

Посебен извештај за финансиска состојба	1
Посебен извештај за сеопфатна добивка	2
Посебен извештај за промените во капиталот	3
Посебен извештај за паричниот тек	4
Белешки кон посебните финансиски извештаи	5

Годишен извештај на работењето

Неревидирана годишна сметка

КПМГ Македонија ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до акционерите на ТЕ-ТО АД, Скопје

Извештај за посебните финансиски извештаи

Извршивме ревизија на придружните посебни финансиски извештаи на ТЕ-ТО АД, Скопје (“Друштвото”) кои се состојат од посебен извештај за финансиската состојба на 31 декември 2016 година, посебни извештаи за сеопфатна добивка, промени во капиталот и паричен тек за годината тогаш завршена и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за посебните финансиски извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за изготвување и реално прикажување на овие посебни финансиски извештаи во согласност со Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија, и интерната контрола за која раководството смета дека е релевантна за изготвување на посебните финансиски извештаи кои не содржат материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие посебни финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека посебните финансиски извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во посебните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во посебните финансиски извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледавме соодветните интерни контроли воспоставени во Друштвото за изготвување и реално прикажување на посебните финансиски извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во посебните финансиски извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето квалификувано мнение.

Основа за квалификувано мнение

1. На 31 декември 2016 година сметководствената вредност на недвижностите, постројките и опремата изнесува МКД 10.493.748 илјади а на 31 декември 2015 година изнесува МКД 10.658.714 илјади. Работењето на Друштвото за тековната и за претходната година е значително полошо од планираното од страна на раководството за тие години, што може да укажува дека недвижностите, постројките и опремата можеби се обезвреднети. Согласно Меѓународниот Сметководствен Стандард ("МСС") 36 - *Обезвреднување на средствата* прифатен во Република Македонија, доколку постои индикација дека средството може да биде обезвреднето, ентитетот треба да го процени надоместувачкиот износ на средството. Ние побаравме од раководството да направи тест за обезвреднување на недвижностите, постројките и опремата, меѓутоа, Друштвото не направи тест за обезвреднување за да го процени надоместувачкиот износ на недвижностите, постројките и опремата и соодветно не го утврди износот на расход за обезвреднување за годините што завршуваат на 31 декември 2016 и 2015 што претставува отстапување од сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија. Не беше практично за нас да ги пресметаме финансиските ефекти од корекциите на недвижностите, постројките и опремата, како и акумулираната загуба, на 31 декември 2016 и 2015 година и нето загубата за годините што тогаш завршуваат, која би настанала, доколку надоместувачката вредност на недвижностите, постројките и опремата била проценета во согласност со МСС 36. Нашето ревизорско мнение за претходната година, исто така, беше модификувано во однос на ова прашање.
2. Како што е наведено во белешката 19, Друштвото нема признаено загуба поради обезвреднување за одредени сомнителни и спорни побарувања од купувачи, во износ од МКД 34.679 илјади, кои беа неподмирени на 31 декември 2015 година, иако постои објективен доказ дека исплатата на овие побарувања не е повеќе веројатна. Овој сметководствен третман не е во согласност со Меѓународниот Сметководствен Стандард ("МСС") 39 - *Финансиски инструменти: признавање и мерење* прифатен во Република Македонија (Стандард), што не наведе да издадеме квалификувано ревизорско мнение за посебните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2015 година. Доколку Друштвото се придржувало до изискувањата на Стандардот, исправката на вредност на сомнителните и спорните побарувања од купувачи и акумулираната загуба на 31 декември 2016 година и 2015 година би се зголемила за МКД 34.679 илјади и нето загубата за годината која завршува на 31 декември и 2015 би се зголемила за истиот износ.
3. Како што е наведено во белешката 17, кон посебните финансиски извештаи, Друштвото има земено без-каматни кредити од поврзани страни во износ од МКД 4.921.683 илјади. Во согласност со Меѓународниот Сметководствен Стандард ("МСС") 39 - *Финансиски инструменти: признавање и мерење* прифатен во Република Македонија без-каматните кредити при почетното признавање треба да бидат мерени по сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со примена на преовладувачката пазарна каматна стапка на слични инструменти. Понатаму, доколку заеодавателите при доделувањето на без-каматните кредити, делуваат во својство на акционери, пресметаното намалување треба да биде рефлектирано низ капиталот како уплати од поврзана страна. Друштвото ги вреднува овие кредити според примениот надоместок, што претставува отстапување од МСС 39. Нашето мнение за посебните финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2015 година беше исто така модификувано во однос на ова прашање.

Доколку Друштвото било во согласност со изискувањата на МСС 39, обврските по кредити би биле намалени за МКД 848.997 илјади и МКД 930.808 илјади на 31 декември 2016 година и на 31 декември 2015 година, соодветно, вложување во капиталот би се признало во износ од МКД 1.425.179 илјади на 31 декември 2016 година и 31 декември 2015 година, акумулираната загуба на 31 декември 2016 и 31 декември 2015 година би се зголемила за МКД 576.182 илјади и МКД 494.371 илјади соодветно. Нето загубата за 2016 година би се зголемила за МКД 81.811 илјади и за 2015 година би се зголемила за МКД 78.809 илјади.

Квалификувано мнение

Според наше мнение, освен за ефектите врз посебните финансиски извештаи наведени во Основа за квалификувано мнение, посебните финансиски извештаи реално и објективно ја прикажуваат посебната финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2016 година, како и на неговата посебна финансиска успешност и неговиот посебен паричен тек за годината тогаш завршена во согласност со Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија.

Обрнување внимание

Без понатаму да го квалификуваме нашето мнение, обрнуваме внимание на белешка 2 (д) кон посебните финансиски извештаи, во која е наведено дека за годината завршена на 31 декември 2016 година Друштвото оствари загуба во износ од МКД 67.868 илјади и на тој датум тековните обврски ги надминуваат тековните средства во износ од МКД 2.188.433 илјади. Овие работи, покрај останатите работи наведени во белешка 2 (д), укажуваат на постоење на значајна неизвесност дали Друштвото ќе биде во можност да продолжи да работи во континуитет.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишен извештај за работата на Друштвото изготвен согласно барањата на член 384(7) од Законот за трговски друштва

Согласно изискувањата на член 34 (д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај на Друштвото, изготвени од раководството согласно барањата на член 384(7) од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со посебната годишна сметка на Друштвото и со финансиските информации обелоденети во ревидираните посебни финансиски извештаи на Друштвото, на и за годината која завршува на 31 декември 2016 година. Раководството е одговорно за изготвување на посебната годишна сметка на Друштвото која што беше одобрена од Управниот Одбор на Друштвото на 8 февруари 2017 година и за изготвување на годишниот извештај на активностите на Друштвото, којшто беше одобрен од Управниот Одбор на Друштвото на 8 февруари 2017.

Скопје, 26 мај 2017 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија ДОО
Управител
Гордана Никушевска

Посебен извештај за финансиска состојба

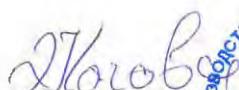
На 31 декември

Во илјади денари

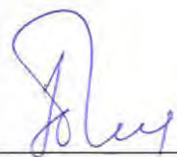
	Белешка	2016	2015
Средства			
Недвижности, постројки и опрема	11	10.493.748	10.658.714
Нематеријални средства	12	4.475	3.113
Вложувања во подружници		616	616
Вкупно нетековни средства		<u>10.498.839</u>	<u>10.662.443</u>
Залихи	13	42.309	40.900
Побарувања од купувачи и други побарувања	14	327.876	218.896
Побарувања за данок на добивка		-	7.519
Аванси и однапред платени трошоци		22.078	679
Депозити		136	233
Парични средства и парични еквиваленти	15	2.556	3.638
Вкупно тековни средства		<u>394.955</u>	<u>271.865</u>
Вкупно актива		<u>10.893.794</u>	<u>10.934.308</u>
Капитал			
Акционерски капитал	16	1.537	1.537
Акумулирана загуба		(3.134.517)	(3.066.649)
Вкупно капитал		<u>(3.132.980)</u>	<u>(3.065.112)</u>
Обврски			
Обврски по кредити	17	11.443.386	10.955.355
Вкупно долгорочни обврски		<u>11.443.386</u>	<u>10.955.355</u>
Обврски по кредити	17	1.711.244	2.155.595
Обврски по примени аванси		116.663	-
Обврски кон добавувачи и други обврски	18	755.481	888.470
Вкупно тековни обврски		<u>2.583.388</u>	<u>3.044.065</u>
Вкупно обврски		<u>14.026.774</u>	<u>13.999.420</u>
Вкупна капитал и обврски		<u>10.893.794</u>	<u>10.934.308</u>

Приоружните белешки се составен дел од овие посебни финансиски извештаи.

Посебните финансиски извештаи беа одобрени од Управниот Одбор на ТЕ-ТО АД, Скопје на 8 февруари 2017 година и во нивно име беа потпишани од:

Димитар Кочовски
Претседател на Управниот Одбор

Билјана Дичова – Стојик
Менаџер на сметководство

Посебен извештај за сеопфатна добивка

За годината завршена на 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2016	2015
Реализација	6	1.896.893	817.318
Останати приходи		1.341	484
Расходи од продадени производи		(1.513.690)	(758.321)
Трошоци за вработени	7	(60.060)	(62.246)
Амортизација и депрецијација	11,12	(191.405)	(116.998)
Суровини и потрошни добра		(32.378)	(24.303)
Останати оперативни трошоци	8	(77.589)	(91.858)
Добивка/(загуба) од редовно работење		<u>23.112</u>	<u>(235.924)</u>
Приходи од финансирање		5.067	138
Расходи од финансирање		(96.047)	(186.790)
Нето расходи од финансирање	9	<u>(90.980)</u>	<u>(186.652)</u>
Загуба пред оданочување		(67.868)	(422.576)
Данок на добивка		-	-
Загуба за годината		<u>(67.868)</u>	<u>(422.576)</u>
Останата сеопфатна добивка			
Останата сеопфатна добивка за годината, нето од данок на добивка		-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		<u><u>(67.868)</u></u>	<u><u>(422.576)</u></u>

Придружните белешки се составен дел од овие посебни финансиски извештаи.

Посебен извештај за промените во капиталот

За годината завршена на 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Акционерски капитал	Акумулирана загуба	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2015	1.537	(2.644.073)	(2.642.536)
Вкупна сеопфатна добивка за годината			
Загуба за годината	-	(422.576)	(422.576)
Вкупна сеопфатна добивка за годината	-	(422.576)	(422.576)
Состојба на 31 декември 2015	1.537	(3.066.649)	(3.065.112)
Состојба на 1 јануари 2016	1.537	(3.066.649)	(3.065.112)
Вкупна сеопфатна добивка за годината			
Загуба за годината	-	(67.868)	(67.868)
Вкупна сеопфатна добивка за годината	-	(67.868)	(67.868)
Состојба на 31 декември 2016	1.537	(3.134.517)	(3.132.980)

Придружните белешки се составен дел од овие посебни финансиски извештаи.

Посебен извештај за паричниот тек

За годината завршена на 31 декември

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2016	2015
Парични текови од оперативни активности			
Загуба за годината		(67.868)	(422.576)
Корекција за:			
Трошоци за амортизација на:			
-недвижности, постројки и опрема	11	189.693	116.987
-нематеријални средства	12	1.712	11
Отпис на недвижности, постројки и опрема и нематеријални средства		17	-
Приходи од камати	9	(5.067)	(138)
Расходи од камати	9	91.056	97.090
Нерализирани курсни разлики		(5.781)	61.667
		<u>203.762</u>	<u>(146.959)</u>
Промена на:			
- побарувања од купувачи и други побарувања		(108.980)	(39.500)
- обврските кон добавувачи и други обврски		(132.989)	123.049
- залихи		(1.409)	(12.251)
- примени аванси		116.663	-
- дадени аванси		(21.399)	22.608
		<u>55.648</u>	<u>(53.053)</u>
Платени камати		(48.798)	(57.303)
Платен данок на добивка		-	(3.810)
Нето парични текови од оперативни активности		<u><u>6.850</u></u>	<u><u>(114.166)</u></u>
Парични текови од инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема	11	(24.744)	(7.515)
Набавка на нематеријални средства	12	(3.074)	-
Повлечени депозити во банки		97	2.953
Наплатени камати		<u>12.586</u>	<u>138</u>
Нето парични текови користени во инвестициони активности		<u><u>(15.135)</u></u>	<u><u>(4.424)</u></u>
Парични текови од финансиски активности			
Приливи од кредити		626.586	769.488
Отплата на кредити		<u>(619.383)</u>	<u>(647.792)</u>
Нето парични текови користени во финансиски активности		<u><u>7.203</u></u>	<u><u>121.696</u></u>
Нето зголемување/(намалување) на парични средства и паричен еквивалент			
		(1.082)	3.106
Парични средства и паричен еквивалент на 1 јануари		<u>3.638</u>	<u>532</u>
Парични средства и паричен еквивалент на 31 декември	15	<u><u>2.556</u></u>	<u><u>3.638</u></u>

Придружните белешки се составен дел од овие посебни финансиски извештаи.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

1. Општи информации

ТЕ-ТО АД, Скопје (“Друштвото”) е акционерско друштво основано и инкорпорирано во Република Македонија. Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Ул. “515” бр. 8,
1000 Скопје
Република Македонија

Основна дејност на Друштвото е когенеративно производство на електрична и топлинска енергија во таканаречен комбиниран циклус.

Средниот годишен капацитет на постројката е 220 МВ за производство на електрична енергија и 160 МВ за производство на топлинска енергија.

ТЕ-ТО АД Скопје е независен производител на енергија (НПЕ) кој го снабдува со електрична енергија пазарот во Македонија. Топлината која се генерира во рамките на производниот процес на постројката се предава на градскиот топлински дистрибутивен систем.

2. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Посебните финансиски извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во Правилникот за водење сметководство во Службен Весник на Република Македонија.

Друштвото е 100% сопственик на ТЕ-ТО Трејд дооел, Скопје и ТЕ-ТО Гас Трејд дооел, Скопје. Двете компании се инкорпорирани и се со седиште во Република Македонија. Во овие посебни финансиски извештаи вложувањата се презентирани како вложувања во подружници.

Друштвото, исто така изготвува и консолидирани финансиски извештаи согласно Меѓународниот Сметководствен Стандард (“МСС”) 27 – “Консолидирани финансиски извештаи и сметководство за вложувања во подружници” објавен во Правилникот за водење на сметководство.

(б) Основи за мерење

Посебните финансиски извештаи се изготвени врз основа на историски вредности.

Методите кои се користат за мерење на објективните вредности се објаснети подолу во белешка 2(г).

(в) Функционална и известувачка валута

Посебните финансиски извештаи се прикажани во македонски денари (“денари” или “МКД”), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е поинаку наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

(г) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на посебните финансиски извештаи во согласност со Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија изискува од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на сметководствените политики и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките постојано се ревидираат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае на идниот период.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

2. Основа за изготвување (продолжение)

(г) Користење на проценки и расудувања (продолжение)

Информациите во врска со претпоставките и проценки на неизвесностите кои имаат значителен ризик, кој може да предизвика материјални корекции за годината која ќе заврши на 31 декември 2016 се прикажани во следниве белешки:

- Белешка 10 – Признавање на одложени даночни средства за пренесени даночни загуби
- Белешка 11 – Тест на исправка на вредноста на недвижности, постројки и опрема
- Белешка 14 – Побарувања од купувачи – обезвреднување на побарувања постари од 1 година
- Белешка 19 – Финансиски инструменти – мерење по објективна вредност по првично признавање и дополнително мерење на безкаматносни обврски за заеми кон поврзани страни
- Белешка 20 – Признавање и мерење на одредбите и потенцијалните обврски

Голем број сметководствени политики и обелоденувања на Друштвото изискуваат утврдување на објективната вредност, како за финансиските, така и за не-финансиските средства и обврски. Објективните вредности се потребни за мерење и/или обелоденување врз основа на следните методи. Онаму каде е применливо, во белешките кои се однесуваат на специфичните средства или обврски, обелоденета е подетална информација за претпоставките направени во утврдувањето на објективната вредност.

(i) Побарувања од купувачи и други побарувања

Објективната вредност на побарувањата од купувачи и другите побарувања се проценува како сегашна вредност на идните парични текови намалена за пазарната каматна стапка на денот на периодот на известување.

(ii) Не-деривативни финансиски обврски

Објективната вредност, која се утврдува за потребите на обелоденување во финансиските извештаи, се пресметува врз основа на сегашната вредност на идните парични текови на главницата и каматата, дисконтирани со пазарната каматна стапка на денот на периодот на известување.

(д) Континуитет на работењето

Посебните финансиски извештаи се изготвени врз основа на начелото на континуитет во работењето, што подразбира дека Друштвото ќе продолжи со деловното работење во догледна иднина.

За годината завршена на 31 декември 2016 година Друштвото оствари загуба во износ од МКД 67.868 илјади и на тој датум тековните обврски ги надминуваат тековните средства во износ од МКД 2.188.433 илјади.

Друштвото примарно генерира загуба поради тековните пазарни услови кои се рефлектирани со ниски продажни цени на електрична енергија споредено со високите набавни цени на природен гас. Друштвото инвестирало и има планови за дополнително инвестирање во производствената централа со цел да го модификува производствениот процес и притоа да ги намали трошоците и да ја зголеми профитабилноста на централата.

Друштвото ја следи својата ефикасност и постојано бара потенцијални инвестиции кои би ја намалиле загубата, и дополнително би ја зголемиле ефикасноста.

Ликвидноста на Друштвото значајно се подобрила како резултат на профитабилното оперативно работење во текот на 2016 година и првиот квартал од 2017 година. Во 2016 година, Друштвото остварило позитивен нето паричен тек од оперативни активности во износ од МКД 6.850 илјади, за разлика од 2015 година кога остварило негативен паричен тек од оперативни активности во износ од МКД 114.166 илјади.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

2. Основа за изготвување (продолжение)

(д) Континуитет на работењето (продолжение)

Во првиот квартал од 2017 година Друштвото остварило добивка пред оданочување во износ од МКД 412.917 илјади, што е еквивалентно на ЕУР 6.714 илјади. Исто така, до 2017 година Друштвото се ослонувало на финансиска поддршка од акционерите за подмирување на доспеаните обврски за кредити спрема банките, додека во мај 2017 година Друштвото ќе ги подмири обврските за кредити користејќи сопствени ресурси.

Зголемената профитабилност и ликвидност произлегува од зголемениот број на оперативни денови на Те-То. Имено, Те-То имало вкупно 146 оперативни денови во 2016 година, вклучувајќи 27 дена во првиот квартал од 2016 година, и за прв пат имало 40 оперативни денови во летниот период – надвор од грејната сезона. Во првиот квартал од 2017 година, Те-То веќе има остварено 60 оперативни денови, што е скоро половина од вкупните оперативни денови во 2016 година и ќе продолжи да работи во летниот период и нормално во грејната сезона со зголемена испорака на топлинска енергија.

Цената на гасот во текот на 2016 година се намали во споредба со 2015 година. Во согласност со трендот на пазарот на гас, цената се ревидира и намалува на секој квартал следејќи го трендот на намалувањето на цените на нафтата на глобално ниво. Пониската цена на гас во следните периоди ќе му овозможи на Друштвото да работи и во летните периоди (период кога има висока побарувачка на електрична енергија а нејзиното производство од хидроцентрали е пониско). Направените инвестиции и овозможуваат на централата поголема флексибилност за време на производството и брзо вклучување/исклучување. Ова е од значителна предност во однос на останатите централи кои произведуваат електрична енергија (нуклеарните, соларните, на јаглен и хидроцентралите), а освен тоа процесот на производство е прифатлив од еколошки аспект. Во продолжение, ризикот од загадување го менува капацитетот на пазарот на електрична енергија, со тоа што новите реформи на Европската Унија ги принудуваат централите за производство на електрична енергија базирани на јаглен да се затворат во блиска иднина, поради штетното влијание кое го имаат на околоната и човековото здравје. Овие мерки уште повеќе ќе ја зголемат потребата од електрични централи како ТЕ-ТО.

Во февруари 2017 користејќи повеќе извори Друштвото направи анализи во однос на позиционирањето на Те-То на македонскиот пазар, регионалниот пазар на енергија и очекуваниот иден развој. Врз основа на анализите, поради трендот на намалување на производството на електрична енергија во Македонија во последните неколку години (примарно од термоцентрали) што се очекува да продолжи во следните години (од една страна) и зголемувањето на потрошувачката на електрична енергија во согласност со очекувањата на тековната „Стратегија за развој на енергетика во Македонија до 2030 година“ (од друга страна), се очекува во следниот период цените на електричната енергија во Македонија да се зголемат и со тоа ќе порасне значајноста на Те-То како модерен капацитет за производство во македонскиот систем за електрична енергија.

Според прегледот на пазарот на електрична енергија регионот, Стратегијата за енергија на Енергетската заедница посочува дека во регионот на западен Балкан има 65 термоцентрали со вкупно инсталиран капацитет од 10.805 MW, чиј пондериран просечен оперативен век до крајот на 2010, беше 30 години, споредбено со 25 години што е стандардниот технички век на опремата во термоцентралите. Според оваа стратегија во блиска иднина потребни се големи инвестиции со цел да се имплементираат строгите стандарди за животната средина на Европската Унија и да се подобрат оперативните преформанси на термоцентралите, или старите термоцентрали би требало да се затворат.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

2. Основа за изготвување (продолжение)

(д) Континуитет на работењето (продолжение)

Влијанието на старите термоцентрали врз животната средина во југоисточна Европа е анализирано од Алијансата за здравје и животна околина – HEAL (невладина организација поддржана од ЕУ), според која вкупните трошоци кои произлегуваат од загадувањето на воздухот поради старите термоцентрали во западниот регион на Балканот, се проценуваат на ЕУР 3.464 милиони годишно. Според Парискиот договор, очекувањата во следните 20 години за развојот на секторот на електрична енергија се дека ќе порасне учеството на обновлива енергија во производството на енергија, ќе се намали производството на енергија од термоцентрали базирани на јаглен и ќе порасне учеството на производството на енергија од високоефективни електрани на гас и тоа ќе го подобри балансот на електроенергетскиот систем. Се очекува во иднината финансирањето на термоцентрали базирани на јаглен да стане потешко поради строгите стандарди за животната средина и поради кои што големи финансиски институции нема да финансираат вакви проекти.

Сите овие аспекти придонесуваат за зајакнување на позицијата на Те-То како високоефективна и еколошка термоцентрала, со можност брзо да реагира на потребите на системот на електрична енергија не само во Македонија, туку и на регионалниот пазар на енергија. Во прилог на тоа, трендот на интезивно затворање на термоцентрали базирани на јаглен брзо се шири низ цела Европа, со цел да се исполнат обврските спрема Париската конвенција за климатски промени.

Дополнителни можности кои произлегуваат за Друштвото од еколошки аспект е поврзано со високото ниво на загадување во град Скопје. Централно греење на домовите се смета за една од најчистите форми на греење на домовите и Друштвото може да понуди топлинска енергија на БЕГ (лиценциран оператор за производство на топлина и дистрибуција во Скопје).

Друштвото го зголеми својот удел во испораката на топлина спрема БЕГ, благодарение на добрата меѓусебна соработка. Учеството на пазарот на Друштвото се зголеми од 45% во првиот квартал од 2016 година наспроти 60% во првиот квартал од 2017 година, или во апсолутна количина од МВ 113 илјади топлина доставена во 2015 година наспроти МВ 205 илјади доставена во 2016 година. Целокупната топлина доставена до крајните потрошувачи од страна на БЕГ остана непроменета во 2016 година во однос на 2015 година. Во првиот квартал од 2017 година беа испорачани МВ 139 илјади. Зголемената испорака на топлина овозможува поголема маржа за електричната енергија, односно му нуди можност на Друштвото да ги зголеми оперативните денови. За третиот квартал од 2017 година се очекува дополнителен пораст на учеството во испорачана енергија базиран на зголемениот капацитет на топлинската мрежа во источниот дел на Скопје.

Валидноста на ова начело зависи од зголемувањето на пазарните цени на електричната енергија и намалувањето на набавните цени на природен гас, како и континуираната поддршка од акционерите, пристап до извори за ре-финансирање на обврските кон банките и доверителите и од способноста на должниците навремено да ги измируваат долговите кон Друштвото.

Во овие посебни финансиски извештаи не се вклучени корекции кои може да бидат резултат од неможноста на Друштвото да се здобие со финансиска поддршка.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие посебни финансиски извештаи.

(а) Странска валута

(i) Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се преведуваат во денари според средниот курс важечки на тој датум. Позитивните и негативните курсни разлики на монетарните средства и обврски претставуваат разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почетокот на периодот, коригирана за ефективната камата и плаќањата во текот на периодот, и амортизираната набавна вредност во странска валута искажана во денари според курсот важечки на крајот на периодот.

Курсните разлики кои произлегуваат од преведувањето се признаени во добивката или загубата. Немонетарните ставки кои се мерат по историска вредност, а се искажани во странска валута, се преведуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакција.

(б) Финансиски инструменти

(i) Не-деривативни финансиски средства

Друштвото почетно ги признава побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува страна на договорните одредби на инструментот.

Друштвото ги депривира финансиските средства кога договорното право на паричните текови од средството завршува или кога ги пренесува правата на паричните текови од финансиското средство со трансакција во која се пренесени суштински сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кој е креиран или задржан од Друштвото се признава како посебно средство или обврска.

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во посебниот извештај за финансиска состојба кога, и само кога, Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да го реализира средството и подмири обврските истовремено.

Не-деривативните финансиски средства на Друштвото вклучуваат: заеми и побарувања, и пари и парични еквиваленти.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не котираат на активен пазар. Ваквите средства почетно се признаени по објективната вредност плус трансакциските трошоци кои директно се припишуваат на стекнувањето на финансиското средство.

Последователно на почетното признавање, побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради обезвреднување.

Побарувањата ги вклучуваат побарувањата од купувачи и други побарувања.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Финансиски инструменти (продолжение)

(i) Не-деривативни финансиски средства (продолжение)

Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти се состојат од парични средства на жиро сметка, благајна и краткорочни депозити во банки со оригинален рок на достасаност од три месеци или помалку од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена на нивната објективна вредност и се употребени од страна на Друштвото во управувањето со нејзините краткорочни обврски.

(ii) Не-деривативни финансиски обврски

Финансиските обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува страна на договорните одредби на инструментот.

Друштвото ги деприва финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Друштвото ги класифицира недеривативните финансиски обврски во категоријата останати финансиски обврски. Таквите финансиски обврски почетно се признаваат по објективна вредност плус било какви директно поврзани трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање, овие финансиски обврски се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

Не-деривативните финансиски обврски на Друштвото вклучуваат обврски кон добавувачи и други обврски.

(iii) Капитал на сопственикот

Уделот на сопственикот се класификува како капитал. Дополнителните трошоци кои се директно поврзани со запишувањето на уделите се признаваат како добивка од капиталот, нетно од даночните ефекти.

(в) Недвижности, постројки и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите, постројките и опремата се прикажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Трошоците за средства изградени во сопствена режија ги вклучуваат трошоците за материјали и директна работна сила, како и останатите трошоци настанати за нивно доведување до употребна состојба и трошоците за нивно демонтирање и отстранување од локацијата на која се поставени и капитализирани трошоци за позајмување. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките на недвижностите, постројките и опремата имаат различен проценет корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите, постројките и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите, постројките и опремата се определуваат споредувајќи ги приливите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите, постројките и опремата и се признаваат во добивката или загубата.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(в) Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоци се капитализираат само доколку е веројатно дека Друштвото ќе има идни економски полезности од тој дел. Сите останати издатоци за секојдневно одржување на недвижностите, постројките и опремата се признаваат во добивката или загубата во моментот на настанување.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента од недвижностите како и дел од постројките и опремата. Дел од опремата, се амортизира со примена на методот на единици на производство која има 200,000 часови корисен век на употреба. Средствата земени под наем се амортизираат по пократкиот период помеѓу периодот на траење на наемот и проценетиот корисен век на средството, освен доколку е веројатно дека Друштвото ќе се стекне со сопственост на крај на периодот на наем. Земјата не се амортизира.

Годишните стапки на амортизација се утврдени врз основа на проценетиот корисен век за тековниот и споредбениот период како што следи:

	%
Згради	2.5
Опрема	10 - 25

Методите на амортизација, проценетиот корисен век на употреба и резидуалната вредност на средствата се ревидираат на секој датум на известување и се корегираат соодветно.

(г) Нематеријални средства

(i) Признавање и мерење

Нематеријалните средства набавени од страна на Друштвото кои имаат одреден век на траење се прикажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоци за нематеријалните средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во добивката или загубата како трошоци во моментот на настанување.

(iii) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на нематеријалните средства, од датумот на кој тие се расположливи за употреба, бидејќи вака најблиску го одсликува очекуваното користење на идните економски користи од средството.

Проценет корисен век на употреба за тековниот и споредбените периоди се како што следи:

Софтвер	5 години
---------	----------

Методите на амортизација, проценетиот корисен век на употреба како и резидуалната вредност на средствата се ревидираат на секој датум на известување и се корегираат соодветно.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(д) Залихи

Залихите се искажуваат по пониската од цената на чинење и нето пазарната вредност. Трошокот на залихите се евидентира според принципот на пондерирана просечна цена и ги вклучува трошоците настанати за нивна набавка и доведување до постојната локација и состојба.

Нето пазарната вредност е проценета продажна цена во нормални услови на делување, намалена за проценетите трошоци за доработка и продажба.

(ѓ) Обезвреднување на средствата

(i) Не-деривативни финансиски средства

На секој датум на известување финансиското средство се проценува за да се утврди дали има некој објективен доказ дека е обезвреднето. Финансиското средство се смета за обезвреднето доколку постои објективен доказ дека се има случено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

Како објективен доказ дека финансиските средства се обезвреднети може да биде неисполнување на обврските или доцнење со плаќањата од страна на должникот, реструктурирање на износ од страна на Друштвото според услови кои Друштвото инаку не ги одобрува, индикации дека должникот банкротирал, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Друштвото, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност.

Побарувања

Друштвото го разгледува доказот за обезвреднување на побарувањата на поединечно ниво.

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства мерени по амортизирана набавна вредност се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднување се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста на побарувањата. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава преку амортизација на дисконтот. Кога последователен настан ќе предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

(ii) Не-финансиски средства

Сметководствената вредност на не-финансиските средства на Друштвото, освен залихите, се проценуваат на секој датум на известување за да се утврди дали постои индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои се проценува надоместливиот износ на средството.

Надоместливиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството. За целите на тестирање на загубите поради обезвреднување, средствата кои не можат да се тестираат индивидуално, се групирани во најмалата група на средства којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или група на средства (единица која генерира пари).

Белешки кон посебните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(г) Обезвреднување на средствата (продолжение)

(ii) Не-финансиски средства (продолжение)

Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместувачки износ. Загубите поради обезвреднување се признаваат во добивката или загубата. Загубите од обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата во единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Загуба поради обезвреднување признаена во претходни периоди се проценува на секој датум на известување за било каква индикација дека загубата се намалила или повеќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместливиот износ. Загубата поради обезвреднување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која била определена, нето од амортизацијата, доколку не била признаена загуба поради обезвреднување на средствата.

(е) Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото врши уплата кон дефинираните планови за придонеси за користи по престанок на вработувањето во согласност со националното законодавство. Придонесите врз основа на платите се уплатуваат до националните организации задолжени за исплата на пензиското осигурување. Не постои дополнителна обврска во однос на овие планови.

Обврските за придонеси согласно дефинираните планови за придонеси се признаваат во добивката или загубата како трошоци за придонеси на вработени во периодот во кој настануваат.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава резервирање за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива Друштвото исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија. Овие користи на вработените се дисконтираат за да се утврди нивната сегашна вредност. Не постои дополнителна обврска после заминување во пензија.

(ж) Резервирања

Резервирање се признава кога, како резултат на минат настан, Друштвото има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се процени и за која е веројатно дека ќе се бара одлив на ресурси кои содржат економски користи за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за обврската.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(3) Признавање на приходи

(i) Продажба на електрична и топлинска енергија

Приходот од продажба на произведена електрична и топлинска енергија се мери според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето за истиот. Друштвото ги признава приходите од продажба на електрична енергија врз основа на количината на испорачана електрична енергија на купувачот измерена на дневна основа преку броилото на МЕПСО.

Друштвото ги признава приходите од продажба на топлинска енергија врз основа на количината на испорачана топлинска енергија на купувачот измерена на месечна основа преку мерач инсталиран на влез во дистрибутивната мрежа во сопственост на Дистрибуција на Топлина Балкан Енерџи.

(ii) Извршени услуги

Приходите од извршени услуги се признаваат во добивката или загубата до степенот на завршеност на услугата на денот на периодот на известување. Степенот на завршеност се определува според евиденциите за извршената работа.

(s) Приходи и расходи од финансирање

Приходите од финансирање ги вклучуваат приходите од вложувања и казнените камати кои им се наплатуваат на потрошувачите. Приходите од камати се признаваат во добивката или загубата кога се пресметуваат со примена на методот на ефективна камата.

Расходите од финансирање вклучуваат расходи од камата од земени кредити и загуба поради обезвреднување на финансиските средства кои се признаваат во добивката или загубата.

Сите трошоци за позајмување кои не се директно поврзани со набавка, изградба или производство на средство кое се квалификува се признаваат во добивката или загубата со користење на методот на ефективна камата.

Позитивните и негативните курсни разлики се прикажуваат на нето основа.

(и) Данок на добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во добивката или загубата, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(и) Данок на добивка (продолжение)

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка.

Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

(ј) Нови стандарди и интерпретации кои сеуште не се применети

Нема нови стандарди, дополнувања и интерпретации прифатени во Република Македонија а стапени во сила за годишни периоди почнувајќи по 1 јануари 2016 година.

4. Управување со финансиски ризици

Преглед

Друштвото е изложено на следните ризици од користењето на финансиски инструменти:

- Кредитен ризик
- Ризик на ликвидност
- Пазарен ризик

Оваа белешка дава информација за изложеноста на Друштвото на секој од погоре споменатите ризици, за целите, политиките и процесите на Друштвото за мерење и управување со ризиците како и управувањето со капиталот на Друштвото. Понатамошни квантитативни обелоденувања се прикажани во овие посебни финансиски извештаи.

Рамка за управување со ризик

Управниот одбор е одговорен за воспоставување и примена на рамката за управување со ризици.

Рамката за управување со ризици е воспоставена со цел идентификување и анализа на ризиците со кои се соочува Друштвото, поставување на соодветни лимити на ризиците, како и контрола и следење на ризиците и придржување на лимитите.

(а) Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиски загуби кои може да ги има Друштвото доколку купувачите или учесниците во финансиски инструменти не ги исполнат договорените финансиски обврски, и првично произлегува од побарувањата кои Друштвото ги има од купувачите.

(и) Побарувања од купувачи и други побарувања

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик произлегува од индивидуалните карактеристики на секој купувач. Целокупната продажба на Друштвото е на домашниот пазар.

Друштвото остварува продажба на големо која се извршува кон познати големи купувачи со коишто има воспоставено повеќегодишна соработка со вообичаени рокови на плаќање од 15 до 30 дена.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

4. Управување со финансиски ризици (продолжение)

(а) Кредитен ризик (продолжение)

(i) Побарувања од купувачи и други побарувања (продолжение)

Врз основа на анализи Друштвото евидентира резервирања за загуби (исправка на вредност за сомнителни и спорни побарувања) кои претставуваат најдобра проценка за настанати загуби во однос на побарувањата од купувачи и други побарувања.

Исправка на вредност се утврдува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да биде во можност да ги наплати побарувањата согласно оригиналната доспеаност на побарувањето. Објективен доказ за финансиски потешкотии на купувачите претставуваат добиени информации за банкрот односно финансиска реорганизација на купувачот, значително доцнење во плаќањето итн.

Поради природата на индустријата, Друштвото не бара обезбедување во однос на побарувањата од купувачи и други побарувања.

(ii) Депозити

Друштвото ја лимитира изложеноста на кредитен ризик преку инвестирање готовина во добро познати банки.

(б) Ризик на ликвидност

Ризик на ликвидност е ризик дека Друштвото ќе се соочи со потешкотии во исполнувањето на обврските поврзани со финансиските обврски кои што се подмируваат со исплата на готовина или друго финансиско средство.

Пристапот на Друштвото при управувањето со ликвидноста е да се осигураат колку што е можно, секогаш да имаат доволно готовина за да ги иплатат своите достасани обврски. Друштвото го намалува овој ризик врз основа на краткорочни и среднорочни финансиски планирања, осигурувајќи се дека секогаш има доволно готовина на располагање за подмирување на оперативни расходи.

Друштвото нема неповлечен дел од кредити од поврзани страни (2015: УСД 5.000 илјади еквивалентно на МКД 281.850 илјади, од поврзани страни). На 31 декември 2016 година, тековните обврски ги надминуваат тековните средства за МКД 2.188.433 илјади. Тука се вклучени обврски кон поврзани страни во износ од МКД 1.345.477 илјади, коишто можеби нема да бидат отплатени до крај на судската постапка, во износ од МКД 1.329.612 (види белешка 20). Друштвото во текот на 2016 година ги исплати доспеаните рати за кредити кон банки. Кога имало потреба од средства, тие биле обезбедени од страна на поврзаните страни. Во почетокот на 2017 година Друштвото генерирало доволно готовински тек за да ги исплати обврските кои достасале до 31 декември 2016 година.

Доколку се јави потреба од дополнителни средства Друштвото може да побара финансиска поддршка од матичното претпријатие или од банка со гаранција од матичното претпријатие (види белешка 2 (д)). Ова ги исклучува потенцијалните влијанија на непредвидливи ситуации, како природни катастрофи или политички турбуленции во регионот.

(в) Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризик дека промените на пазарните цени, како што се промените во девизните курсеви, каматните стапки и цените на капиталот ќе влијаат на приходите на Друштвото или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управувањето со пазарен ризик е да ја управува и контролира изложеноста на Друштвото во прифатливи параметри и истовремено да се оптимизира повратот.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

4. Управување со финансиски ризици (продолжение)

(в) Пазарен ризик (продолжение)

(i) Валутен ризик

Друштвото се изложува на валутен ризик при задолжувања кои се деноминирани во валута различна од МКД. Девизните средства со кои што работи Друштвото се евра и американски долари.

Трендот на еврото во текот на годината е релативно стабилен и Друштвото очекува дека овој тренд ќе продолжи и во иднина.

Друштвото не е инволвирано во хеџинг активности.

(ii) Ризик на каматна стапка

Друштвото поседува финансиски обврски со варијабилна каматна стапка кои се состојат од кредити.

Друштвото поседува финансиски средства со фиксна каматна стапка кои се состојат од пари и парични еквиваленти и финансиски обврски со фиксна каматна стапка кои се состојат од кредити од поврзани страни. Бидејќи овие финансиски средства се со пазарни стапки кои се ниски, евентуалните промени во каматните стапки нема да имаат значителен ефект на финансискиот резултат на Друштвото.

(г) Управување со капиталот

Политика на раководството на Друштвото е да одржи стабилност на капиталот на Друштвото за да ги одржи довербата на добавувачите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Раководството на Друштвото го следи враќањето на капиталот, што Друштвото го дефинира како добивка од редовно работење, поделено со вкупниот акционерски капитал. Во текот на годината немаше промени во пристапот на Друштвото за управување со капиталот. Друштвото не е изложено на надворешни влијанија за промени на капиталот.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

5. Оперативни сегменти

Друштвото има еден известувачки сегмент.

6. Реализација

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Продажба на електрична енергија	1.582.831	549.326
Продажба на топлинска енергија	314.062	267.992
	<u>1.896.893</u>	<u>817.318</u>

7. Трошоци за вработените

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Плати	38.341	40.003
Придонеси од плати	19.053	20.002
Останато	2.666	2.241
	<u>60.060</u>	<u>62.246</u>

Останатите трошоци на вработените претставуваат трошоци за годишен одмор, патни трошоци и слично (2015: трошоци за годишен одмор, патни трошоци и слично).

8. Останати оперативни трошоци

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Консултански и интелектуални услуги	16.700	27.250
Осигурување	17.631	21.078
Наемнини	6.136	5.347
Услуги	7.680	7.107
Одржување	9.614	15.542
Банкарски услуги и провизии	6.452	2.058
Телефонски и поштенски услуги	1.843	2.215
Спонзорства и трошоци за репрезентација	1.419	1.913
Останати даноци и други давачки	4.580	5.191
Исправка на вредноста на побарувања од купувачи	-	276
Останато	5.534	3.881
	<u>77.589</u>	<u>91.858</u>

Белешки кон посебните финансиски извештаи

9. Нето расходи од финансирање

Признаени во посебниот извештај за сеопфатна добивка

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Приходи од камати	5.067	138
Приходи од финансирање	5.067	138
Расходи од камати	(91.056)	(97.090)
Нето негативни курсни разлики	(4.991)	(89.700)
Расходи од финансирање	(96.047)	(186.790)
Нето расходи од финансирање	(90.980)	(186.652)

10. Трошок за данок на добивка

Тековен данок признаен во добивката или загубата

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Тековен данок		
Тековна година	-	-
	-	-

Усогласување на ефективна даночна стапка

<i>Во илјади денари</i>	2016	2016	2015	2015
(Загуба)/добивка пред оданочување		(67.868)		(422.576)
Данок од добивка со употреба на домашна даночна стапка на Друштвото	(10,00%)	(6.787)	(10,00%)	(42.257)
Непризнаени расходи	1,05%	710	0,2%	679
Загуба во тековната година за која не е признаен одложен данок	8,95%	6.077	9,8%	41.578
	-	-	-	-

Непризнаени одложени даночни средства и обврски

Непризнаените одложени даночни средства на 31 декември 2016 и 31 декември 2015 година изнесуваат:

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Пренесена даночна загуба	6.077	41.578
	6.077	41.578

За 2016 и 2015 година Друштвото има остварено даночна загуба. Друштвото за оваа даночна загуба нема признато одложено даночно средство бидејќи не е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои Друштвото може да го искористи тоа средство ќе бидат доволни.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

11. Недвижности, постројки и опрема

<i>Во илјади денари</i>	Земјиште	Згради	Опрема и инсталации и делови	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2015	29.940	784.809	10.124.659	200.180	11.139.588
Зголемувања	-	-	7.515	-	7.515
На 31 декември 2015	<u>29.940</u>	<u>784.809</u>	<u>10.132.174</u>	<u>200.180</u>	<u>11.147.103</u>
На 1 јануари 2016	29.940	784.809	10.132.174	200.180	11.147.103
Зголемувања	-	-	2.065	22.679	24.744
Трансфер	-	-	222.649	(222.649)	-
Намалувања	-	-	(17)	-	(17)
На 31 декември 2016	<u>29.940</u>	<u>784.809</u>	<u>10.356.871</u>	<u>210</u>	<u>11.171.830</u>
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2015	-	59.657	311.745	-	371.402
Амортизација за годината	-	19.959	97.028	-	116.987
На 31 декември 2015	<u>-</u>	<u>79.616</u>	<u>408.773</u>	<u>-</u>	<u>488.389</u>
На 1 јануари 2016	-	79.616	408.773	-	488.389
Амортизација за годината	-	19.878	169.815	-	189.693
На 31 декември 2016	<u>-</u>	<u>99.494</u>	<u>578.588</u>	<u>-</u>	<u>678.082</u>
Неотпишана вредност					
На 31 декември 2015	<u>29.940</u>	<u>705.193</u>	<u>9.723.401</u>	<u>200.180</u>	<u>10.658.714</u>
На 31 декември 2016	<u>29.940</u>	<u>685.315</u>	<u>9.778.283</u>	<u>210</u>	<u>10.493.748</u>

Обезбедување

Недвижности, постројки и опрема чија проценета вредност на денот на потпишување на договори за кредити изнесува МКД 6.361.901 илјади (2015: МКД 6.361.901 илјади) се дадени под хипотека како обезбедување за земени кредити од банки (види белешка 17).

Белешки кон посебните финансиски извештаи

11. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

Недвижности, постројки и опрема во подготовка

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Енергетски кабел	-	200.180
Останато	210	-
	<u>210</u>	<u>200.180</u>

Енергетскиот кабел со износ од МКД 200.180 илјади е активиран во текот на 2016 година.

12. Нематеријални средства

<i>Во илјади денари</i>	Софтвер и лиценци	Вкупно
Набавна вредност		
На 1 јануари 2015	3.830	3.830
На 31 декември 2015	<u>3.830</u>	<u>3.830</u>
На 1 јануари 2016	3.830	3.830
Зголемувања	3.074	3.074
На 31 декември 2016	<u>6.904</u>	<u>6.904</u>
Исправка на вредноста		
На 1 јануари 2015	706	706
Амортизација за годината	11	11
На 31 декември 2015	<u>717</u>	<u>717</u>
На 1 јануари 2016	717	717
Амортизација за годината	1.712	1.712
На 31 декември 2016	<u>2.429</u>	<u>2.429</u>
Неотпишана вредност		
На 31 декември 2015	<u>3.113</u>	<u>3.113</u>
На 31 декември 2016	<u>4.475</u>	<u>4.475</u>

Белешки кон посебните финансиски извештаи

13. Залихи

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Резервни делови за тековно одржување	42.309	40.900
	<u>42.309</u>	<u>40.900</u>

14. Побарувања од купувачи и други побарувања

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Побарувања од купувачи	292.878	102.598
Побарувања од поврзани страни	34.993	108.044
Побарувања за ДДВ	-	8.253
Останато	5	1
	<u>327.876</u>	<u>218.896</u>

Изложеноста на Друштвото на кредитен и валутен ризик и исправката на вредноста во однос на побарувањата од купувачи и други побарувања е обелоденета во белешка 19.

15. Парични средства и парични еквиваленти

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Парични средства по видување во банки	2.544	3.620
Благајна	12	18
	<u>2.556</u>	<u>3.638</u>

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик и анализата на сензитивност на финансиските средства и обврски е обелоденета во белешка 19.

16. Капитал и резерви

Акционерски капитал

<i>Во број на акции</i>	Обични акции	
	2016	2015
Издадени на 1 јануари - целосно платени	250	250
Издадени на 31 декември - целосно платени	<u>250</u>	<u>250</u>

Следните акционери имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас:

	% од акциите со право на глас	
	2016	2015
Project Management Consulting LTD	60,0%	60,0%
Bitar Holdings Limited, Great Britain	29,2%	29,2%
Toplifikacija AD Skopje	10,8%	10,8%

Белешки кон посебните финансиски извештаи

16. Капитал и резерви (продолжение)

На 31 декември 2016 година овластениот капитал на Друштвото се состоеше од 250 обични акции (2015: 250). Сите акции имаат номинална вредност од 100 евра. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда, во зависнот од остварената нето добивка, и имаат право на глас на Собранието на акционери на Друштвото за еквивалент од 1 акција и на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Законска резерва

Според позитивните законски прописи Друштвото треба да издвојува најмалку 5% од нето добивката за годината како законска резерва, се додека резервата на Друштвото не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основната главнина. Додека не се постигне пропишаниот минимум, законската резерва може да се користи само за покривање на загубата.

Кога ќе се достигне пропишаниот минимум, законската резерва може да се користи и за исплата на дивиденди, врз основа на одлука на сопственикот, но само ако висината на дивидендите за деловната година не го достигне минимумот за исплата, пропишан со Законот за трговски друштва или статутот на Друштвото.

Дивиденди

До датумот на известување не објави дивиденди (2015: нема). Согласно законската регулатива Друштвото не може да распределува дивиденди доколку има непокриени загуби.

17. Обврски по кредити

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Нетековни обврски		
Необезбедени кредити од поврзани страни	7.901.502	7.485.562
Необезбедени кредити од матично претпријатие	78.573	78.718
Обезбедени кредити од поврзани страни	174.628	174.950
Обезбедени кредити од банки	3.288.683	3.216.125
	<u>11.443.386</u>	<u>10.955.355</u>
Тековни обврски		
Тековен дел на необезбедени кредити од поврзани страни	1.346.796	1.346.680
Тековен дел на обезбедени кредити од банки	364.448	808.915
	<u>1.711.244</u>	<u>2.155.595</u>

Белешки кон посебните финансиски извештаи

17. Обврски за кредити (продолжение)

Условите за отплата на обврските за кредити кои суштествуваат на крајот на годината беа како што следи:

				31 декември 2016	31 декември 2015
Година на					
Во илјади денари	Валута	Номинална каматна стапка	достасу- вање	Сметководст- вена вредност	Сметководст- вена вредност
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	-	308	308
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2009	191	191
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2010	29.450	29.504
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2011	210.285	210.673
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2012	231.141	231.568
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2013	794.912	796.380
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2014	45.496	45.580
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2022	61.481	61.595
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2023-2024	940.785	942.522
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2024	201.516	201.888
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2025	393.138	393.865
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2026	636.210	637.384
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	-	2027-2028	1.123.569	1.125.643
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	2 %	2013	12.806	12.830
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	7 %	2013	20.888	19.645
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	УСД	ЕУРИБОР + 1%	2021	522.767	500.040
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	ЕУРИБОР + 1%	2027	16.114	16.142
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	ЕУРИБОР + 1%	2029	741.518	742.887
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	ЕУРИБОР + 1%	2030	605.427	606.545
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	ЕУРИБОР + 1%	2031	632.788	633.956
		12- месечен			
Необезбедени кредити од поврзани страни	ЕУР	ЕУРИБОР + 1%	2032	2.026.189	1.623.095
Необезбедени кредити од поврзани страни	МКД	СКИБОР +1%	2016	1.319	-
Обезбеден кредит од поврзана страна	ЕУР	-	2025	174.628	174.951
Необезбедени кредити од матично претпријатие	ЕУР	-	2021	78.573	78.718
		6-месечен ЛИБОР			
Обезбедени кредити од банки	ЕУР	+ 5%	2019	189.375	246.711
		6-месечен			
Обезбедени кредити од банки	ЕУР	ЕУРИБОР + 0.75%	2028	3.463.756	3.778.329
				<u>13.154.630</u>	<u>13.110.950</u>

Во вкупните обврски по кредити вклучени се кредити без камата во износ од МКД 4.921.683 илјади.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

17. Обврски за кредити (продолжение)

Обезбедување

Обврски за кредити во износ од МКД 189.375 илјади (2015: МКД 246.711 илјади) се обезбедени со меници и гарантно писмо во износ од МКД 20 милиони од поврзана страна (Топлификација АД Скопје).

25 акции кои се во сопственост на поврзана страна Топлификација АД Скопје, се дадени како залог за обврски за кредити во износ од МКД 364.003 илјади (2015: МКД 421.662 илјади).

Обврски за кредити во износ од МКД 3.463.756 илјади (2015: МКД 3.778.329 илјади) се обезбедени со хипотека на недвижности, постројки и опрема со проценета вредност од МКД 6.361.901 илјади на денот на потпишување на договор за кредит (2015: МКД 6.361.901 илјади) (види белешка 11).

18. Обврски кон добавувачи и други обврски

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Обврски кон добавувачи	426.462	808.043
Обврски кон поврзани страни (види белешка 21)	298.256	80.427
Обврски за ДДВ	30.757	-
Обврски кон вработени	6	-
	<u>755.481</u>	<u>888.470</u>

19. Финансиски инструменти

(а) Кредитен ризик

(i) Изложеност на кредитен ризик

Неотпишаната вредност на финансиските средства претставува максимална изложеност на кредитен ризик. Максималната изложеност на кредитен ризик на денот на известување е:

<i>Во илјади денари</i>	<i>Белешка</i>	Неотпишана вредност	
		2016	2015
Побарувања од купувачи и други побарувања	14	327.876	218.896
Парични средства и парични еквиваленти	15	2.556	3.638
Депозити во банки		136	233
		<u>330.568</u>	<u>222.767</u>

Белешки кон посебните финансиски извештаи

19. Финансиски инструменти (продолжение)

(а) Кредитен ризик (продолжение)

(i) Изложеност на кредитен ризик (продолжение)

Максималната изложеност на кредитен ризик од побарувањата од купувачи и побарувања од поврзани страни нето по географски регион на денот на известување е:

<i>Во илјади денари</i>	Неотпишана вредност	
	2016	2015
Побарувања на домашен пазар	327.871	210.642
	<u>327.871</u>	<u>210.642</u>

На денот на извештајот на финансиска состојба имаше значителна концентрација на кредитниот ризик кон побарувањата од еден купувач за електрична енергија во износ од МКД 292.878 илјади (2015: поврзана страна и еден купувач со износ од МКД 175.059 илјади).

(ii) Исправка на побарувања

Старосната структура на побарувањата на купувачи и побарувања од поврзани страни на денот на известување е:

<i>Во илјади денари</i>	Бруто 2016	Исправка 2016	Бруто 2015	Исправка 2015
Недостасани	292.886	-	175.074	-
Достасани до 30 дена	7	-	15	-
Достасани од 1-3 месеци	15	-	29	-
Достасани од 3-6 месеци	22	-	44	-
Достасани од 6-12 месеци	44	-	76	-
Достасани над 1 година	34.898	-	35.404	-
	<u>327.871</u>	<u>-</u>	<u>210.642</u>	<u>-</u>

Побарувањата достасани над 1 година во износ од МКД 34.898 илјади (2015: МКД 35.404 илјади) се однесуваат на побарувања од поврзани страни. Друштвото континуирано ја следи изложеноста и цени дека побарувањето ќе биде наплатено во целост. Следствено не беше направена исправка на вредноста.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

19. Финансиски инструменти (продолжение)

(б) Ризик на ликвидност

Следната табела ја прикажува договорената достасаност на финансиските обврски, исклучувајќи го влијанието на договарањата на нето основа:

31 декември 2016

	Сметко- водствена вредност	Договорени парични одливи	6 месеци или помалку	6-12 месеци или помалку	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
<i>Во илјади денари</i>							
Не-деривативни финансиски обврски							
Обезбедени кредити од банки	3.653.131	(3.833.335)	(203.757)	(198.924)	(393.189)	(1.064.315)	(1.973.150)
Необезбедени кредити од матично претпријатие	78.573	(78.573)	-	-	-	(78.573)	-
Необезбедени кредити од поврзани страни	9.248.298	(9.833.198)	(1.346.796)	-	-	(549.793)	(7.936.609)
Обезбедени кредити од поврзани страни	174.628	(174.628)	-	-	-	-	(174.628)
Обврски кон добавувачи	755.481	(755.481)	(755.481)	-	-	-	-
	<u>13.910.111</u>	<u>(14.675.215)</u>	<u>(2.306.034)</u>	<u>(198.924)</u>	<u>(393.189)</u>	<u>(1.692.681)</u>	<u>(10.084.387)</u>

31 декември 2015

	Сметко- водствена вредност	Договорени парични одливи	6 месеци или помалку	6-12 месеци или помалку	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
<i>Во илјади денари</i>							
Не-деривативни финансиски обврски							
Обезбедени кредити од банки	4.025.041	(4.063.115)	(189.919)	(188.817)	(374.741)	(1.073.543)	(2.236.095)
Необезбедени кредити од матично претпријатие	78.718	(78.718)	-	-	-	-	(78.718)
Необезбедени кредити од поврзани страни	8.832.242	(9.535.926)	(1.346.680)	-	-	-	(8.189.246)
Обезбедени кредити од поврзани страни	174.951	(174.951)	-	-	-	-	(174.951)
Обврски кон добавувачи	888.470	(888.470)	(888.470)	-	-	-	-
	<u>13.999.422</u>	<u>(14.741.180)</u>	<u>(2.425.069)</u>	<u>(188.817)</u>	<u>(374.741)</u>	<u>(1.073.543)</u>	<u>(10.679.010)</u>

Не се очекува дека паричните текови вклучени во анализите за доспевање, би можеле да се појават значително порано или во значително различни износи. Износот од МКД 1.345.477 илјади претставува обврска по кредит кон поврзана страна која според Друштвото согласно договорот за кредит со една банка може да се врати по целосната отплата на кредитот кон банката во 2028 година. Како што е наведено во белешката 20 против Друштвото е поведена судска постапка од поврзаната страна за наплата на кредитот. Следствено, до завршувањето на судскиот спор Друштвото ја презентира обврската по кредит како краткорочна.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

19. Финансиски инструменти (продолжение)

(в) Валутен ризик

(i) Изложеност на валутен ризик

Следната табела ја прикажува изложеноста на Друштвото на валутен ризик:

	МКД	ЕУР	УСД	МКД	ЕУР	УСД
	31 декември 2016			31 декември 2015		
Побарувања од купувачи и други побарувања	327.876	-	-	218.896	-	-
Обврски кон добавувачи и други обврски	(180.427)	(544.291)	-	(142.944)	(311.535)	(433.991)
Обезбедени кредити од банки	-	(3.653.131)	-	-	(4.025.041)	-
Необезбедени кредити од матично претпријатие	-	(78.573)	-	-	(78.718)	-
Необезбедени кредити од поврзани страни	(1.319)	(8.724.213)	(522.767)	-	(8.332.202)	(500.040)
Обезбедени кредити од поврзани страни	-	(174.628)	-	-	(174.951)	-
Бруто изложеност на посебниот извештај на финансиска состојба	146.130	(13.174.836)	(522.767)	75.952	(12.922.447)	(934.031)

Следните девизни курсеви беа применети во текот на годината:

	Просечен курс		Курс на денот на извештајот на финансиска состојба	
	2016	2015	2016	2015
	МКД	МКД	МКД	МКД
ЕУР 1	61,59	61,61	61,48	61,59
УСД 1	55,69	55,50	58,33	56,37

(ii) Анализа на сензитивност

10% зајакнување на денарот во однос на следните валути на 31 декември би ја зголемиле/(намалиле) добивката или загубата за годината за износите прикажани подолу. Оваа анализа подразбира дека сите други варијабли, особено каматните стапки, остануваат непроменети.

Ефект во илјади денари

Добивка (загуба)

31 декември 2016

ЕУР	1.317.484
УСД	52.276

Добивка (загуба)

31 декември 2015

ЕУР	1.292.244
УСД	93.403

10% ослабување на денарот во однос на погоре наведените валути на 31 декември ќе има ист но спротивен ефект на погоре наведените валути за износите наведени погоре во услови кога сите други варијабли остануваат непроменети.

Белешки кон посебните финансиски извештаи

19. Финансиски инструменти (продолжение)

(г) Ризик на каматна стапка

(i) Профил

На денот на извештајот на финансиска состојба профилот на ризикот на каматна стапка на каматоносните финансиски инструменти на Друштвото е:

Во илјади денари

	Неотпишана вредност	
	2016	2015
Инструменти со фиксна каматна стапка		
Финансиски средства	2.544	3.620
Финансиски обврски	33.695	32.476
	<u>36.239</u>	<u>36.096</u>
Инструменти со варијабилна каматна стапка		
Финансиски обврски	8.199.253	8.147.706
	<u>8.199.253</u>	<u>8.147.706</u>

(ii) Анализа на сензитивност на објективната вредност за инструменти со фиксна каматна стапка

Друштвото не поседува финансиски средства и обврски кои се искажуваат по објективна вредност низ извештајот за сеопфатна добивка и не поседува некои ретки каматоносни деривативи. Следствено, промена во каматните стапки на денот на извештајот на финансиска состојба нема да има влијание на извештајот за сеопфатна добивка.

(iii) Анализа на сензитивност на паричниот тек за инструменти со варијабилна каматна стапка

Промена од 100 базични бодови на каматната стапка на 31 декември би ја зголемило/(намалило) добивката за годината за износите прикажани подолу. Оваа анализа подразбира дека сите други варијабли, особено девизните курсеви, остануваат непроменети. Анализата е подготвена на ист начин и за 2015 година.

	Добивка или загуба	
	100 базични бодови зголемување	100 базични бодови намалување
<i>Ефект во илјади денари</i>		
31 декември 2016		
Инструменти со варијабилна каматна стапка	(81.993)	81.993
Сензитивност на паричниот тек	<u>(81.993)</u>	<u>81.993</u>
31 декември 2015		
Инструменти со варијабилна каматна стапка	(81.477)	81.477
Сензитивност на паричниот тек	<u>(81.477)</u>	<u>81.477</u>

Белешки кон посебните финансиски извештаи

19. Финансиски инструменти (продолжение)

(д) Објективна вредност

(i) Објективна вредност наспроти неотпишана вредност

Објективната вредност на финансиските средства и обврски, како и нивната неотпишана вредност прикажана во извештајот на финансиска состојба, се како што следи:

Во илјади денари	Белешка	2016		2015	
		Сегашна вредност	Објективна вредност	Сегашна вредност	Објективна вредност
Побарувања од купувачи и други побарувања	14	327.876	327.876	218.896	218.896
Парични средства и парични еквиваленти	15	2.556	2.556	3.638	3.638
Депозити		136	136	233	233
Обезбедени кредити од банки	17	3.653.131	3.653.131	4.025.041	4.025.041
Необезбедени кредити од поврзани страни	17	9.248.298	9.248.298	8.832.241	8.832.241
Необезбедени кредити од матично претпријатие	17	78.573	78.573	78.718	78.718
Обезбедени кредити од поврзани страни	17	174.628	174.628	174.951	174.951
Обврски кон добавувачи и други обврски	18	755.481	755.481	888.470	888.470
		<u>14.240.679</u>	<u>14.240.679</u>	<u>14.222.188</u>	<u>14.222.188</u>

Основата за определување на објективната вредност е обелоденета во белешка 2(г).

20. Преземени и потенцијални обврски

Преземени обврски

Друштвото нема преземени обврски за вложување во недвижности, постројки и опрема на 31 декември 2016 година (2015: нема).

Потенцијални обврски

(i) Судски спорови

Во 2016 година, Друштвото беше тужено во неколку судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Друштвото е тужено од страна на:

- Акционер Топлификација за невратени кредити во износ од МКД 1.329.612 илјади (2015: МКД 399.018 илјади) (вклучени во белешка 17). Зголемувањето во 2016 година произлегува од нов судски спор за невратени кредити во износ од МКД 930.594 илјади.
- Акционер Топлификација за невратена гаранција со оспорена основаност за побарување во износ од МКД 41.042 илјади (вклучена во белешка 18).
- Акционер Топлификација за долг по непризнаена фактура од МКД 1.096 илјади.
- Од трета страна за неплатен долг во износ од МКД 308.114 илјади (вклучен во белешка 18).

Белешки кон посебните финансиски извештаи

20. Преземени и потенцијални обврски (продолжение)

Потенцијални обврски (продолжение)

(i) Судски спорови (продолжение)

Друштвото нема признаено резервирање за казнени камати кои би произлегле од овие судски постапки. Доколку исходот од овие судски постапки биде негативен за Друштвото, тогаш износот на казнените камати би изнесувал МКД 773.722 илјади. Менаџментот верува дека исходот од овие судски постапки ќе биде позитивен за Друштвото.

Во продолжение, Друштвото е тужено и во судски спор во износ од МКД 276.750 илјади за надомест на штета и стекнување без основ. Според мислењето добиено од страна на раководството на Друштвото, не се очекува овој спор да има значителен ефект врз финансиската состојба на Друштвото.

Уште еден судски спор, започнат од страна на Топлификација АД против ТЕТО АД Скопје за раскинување на недозволена сделка со заинтересирана страна во износ од 6.953.554.000 рубли еднаква на ЕУР 118.451.311, според материјалите доставени во судот не се основа на никакви формални докази кои ја поткрепуваат оваа тужба. Според мислењето на раководството на Друштвото исходот од овој судски спор нема да има никаков финансиски ефект врз Друштвото.

21. Трансакции со поврзани субјекти

Матично и основно матично претпријатие

Матично и основно матично претпријатие и главен сопственик на друштвото е Project Management Consulting LTD, BVI.

Надомести на клучниот раководен персонал

Вкупните надомести на клучниот раководен персонал на Друштвото се вклучени во “трошоци за вработените” (види белешка 7).

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Плати и други краткорочни користи за вработените	11.855	5.605
	<u>11.855</u>	<u>5.605</u>

Останати трансакции со поврзани субјекти

(i) Набавка на стоки и услуги

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Набавка на услуги		
Акционери	-	44
Подружници на акционери	1.127.661	13.569
	<u>1.127.661</u>	<u>13.613</u>

Белешки кон посебните финансиски извештаи

21. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Останати трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

(ii) Салда на крајот на годината кои произлегуваат од набавки на стоки и услуги

Обврски кон поврзани страни (види белешка 18):

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Акционери	56.261	56.261
Подружница на акционери	241.995	24.166
	<u>298.256</u>	<u>80.427</u>

(iii) Продажба на стоки и услуги

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Продажба на стоки:		
Подружници на акционерите	314.996	272.727
Продажба на услуги:		
Подружници	74	74
	<u>315.070</u>	<u>272.801</u>

(iv) Состојби на 31 декември кои произлегуваат од продажба на стоки и услуги

Побарувања од поврзани страни (види белешка 14):

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
Акционери	70	70
Подружници на акционерите	34.679	107.818
Подружници	244	156
	<u>34.993</u>	<u>108.044</u>

(v) Салда на крајот на годината кои произлегуваат од кредити

Друштвото има кредити од матичното претпријатие и од подружниците на матичното претпријатие (види белешка 17):

<i>Во илјади денари</i>	2016	2015
На почетокот на периодот	9.085.910	8.371.907
Повлекување	626.586	769.488
Отплата	(257.500)	(157.960)
Пресметани камати	45.573	49.187
Нето негативни/(позитивни) курсни разлики	930	53.288
На 31 декември	<u>9.501.499</u>	<u>9.085.910</u>

22. Последователни настани

Нема значајни последователни настани по 31 декември 2016 година.

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО
НА ДРУШТВОТО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА И
ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА
ТЕ-ТО АД – СКОПЈЕ
ВО 2016 ГОДИНА**

Скопје,
март 2017 година

СОДРЖИНА

1. ПРАВНО-АДМИНИСТРАТИВНИ РАБОТИ ВО ВРСКА РАБОТЕЊЕТО НА ТЕ-ТО АД (СОГЛАСНО ЧЛЕН 384 ОД ЗАКОНОТ ЗА ТРГОВСКИ ДРУШТВА)	3
2. СЕРВИСИРАЊЕ, ОДРЖУВАЊЕ И РЕМОНТНИ АКТИВНОСТИ, ПЛАНИРАНИ И РЕАЛИЗИРАНИ ПОДОБРУВАЊА	4
3. ВРЕМЕТРАЕЊЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ И НЕПЛАНИРАНИТЕ ПРЕКИНИ, ПРИЧИНИ ЗА НИВНО НАСТАНУВАЊЕ	13
4. ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА: ПРОИЗВЕДЕНА И ИСПОРАЧАНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА НА ТОЧКА НА ПРИЕМ, СОПСТВЕНА ПОТРОШУВАЧКА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА.....	15
7. ЖИВОТНА СРЕДИНА; ПРОЕКТЕН ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ ЗА МЕХАНИЗМОТ ЗА ЧИСТ РАЗВОЈ (PDD- CDM) КОН ПРОТОКОЛОТ ОД КЈОТО; ISO СТАНДАРДИ.....	18
8. БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА, ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА, ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ И ОСИГУРУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ	19
9. КАДРОВСКА ЕКИПИРАНОСТ НА ТЕ-ТО АД – СКОПЈЕ, ОБУКА И СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА РАБОТЕЊЕТО	21
10. ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО	22

1. ПРАВНО-АДМИНИСТРАТИВНИ РАБОТИ ВО ВРСКА РАБОТЕЊЕТО НА ТЕ-ТО АД (согласно член 384 од Законот за трговски друштва)

Во текот на 2016 година се одржаа 49 состанок на Надзорниот Одбор и 52 состаноци на Управниот Одбор на ТЕ-ТО АД Скопје. Сите зделки се склучени со Претходно одобрение на Надзорниот Одбор и Одлука на Управниот Одбор. Според законските прописи и Статутот на ТЕ-ТО АД Скопје, состаноците на Надзорниот и Управниот Одбор се одржуваат по пат на конференциска врска.

Во Февруари 2016 година за член на Управниот Одбор беше избрана г-ѓа Анастасија Кљуева.

Сите договори беа склучувани на транспарентен начин, а на истиот начин се вршеше набавка на материјали и услуги. За секоја зделка се прибираа повеќе понуди, а комисијата за евалуација ги евалуираше понудите и вршеше избор на најповолна понуда. Изготвената понуда се доставуваше до членовите на Надзорниот Одбор и Управниот Одбор за понатамошно разгледување и носење одлука.

Во овој извештај ќе бидат наведени само Договорите кои се од посебна важност за Друштвото, како и оние со поголема вредност, т.е. поголема договорна цена.

1. Анекс бр. 1 од 13.01.2016 година кон договорот за заем меѓу ТЕ-ТО АД Скопје заемопримач и Проект Менаџмент Консалтинг ЛТД како заемодавач од 29.10.2014 година, со кој износот на заемот се зголемува од 10.000.000 УСД на 15.000.000 УСД;
2. Анекси кон Договорот за пристап и пренос на природен гас меѓу ТЕ-ТО АД и ГА-МА АД Скопје;
3. Анекси кон договорите за хипотека и залози меѓу ТЕ-ТО АД Скопје и Ландесбанк Берлин АГ со кои се продолжува рокот на траење на соодветните хипотеки и залози, врз основа на Договорот за заем бр. 1 (2007) меѓу ТЕ-ТО АД Скопје како заемопримач и Ландесбанк Берлин АГ како заемодавач и Додатоците бр. 1, 2, 3, 4, 5 и 6 кон Договорот за заем бр. 1 (2007);
4. Анекси кон договорите за хипотека и залози меѓу ТЕ-ТО АД Скопје и Комерцијална Банка АД Скопје со кои се доуредуваат правата и обврските на соодветните хипотеки и залози, врз основа на Договорот за заем меѓу ТЕ-ТО АД Скопје како заемопримач и Ландесбанк Берлин АГ како заемодавач и соодветните анекси;
5. Анекс бр. 4, 5 и 6 кон Договорот за купопродажба на електрична енергија меѓу ТЕ-ТО АД Скопје како продавач и Енерџи Деливери Солушнс ЕДС ДОО Скопје од 06.10.2014 година;
6. Анекс кон Договорот за гас за производство на енергија меѓу Синтез Грин Енерџи Кипар Лимитед и ТЕ-ТО АД Скопје од 15.10.2013 година за периодот 01.10.2016 – 31.12.2016 година;
7. Договор купопродажба на топлинска енергија меѓу ТЕ-ТО АД Скопје и Дистрибуција на топлина БАЛКАН ЕНЕРѢИ ДООЕЛ Скопје;
8. Договор за осигурување меѓу ТЕ-ТО АД Скопје и Оакшот, во износ од 237.000,00 евра;

Во споредба со минатите години, во 2015 година и особено во 2016 година, се подготвија повеќе „типски“ одредби кои се користат при изработката на договорите или анексите кон договорите. Бидејќи голем број од договорите изминатите години имаа иста основа или се однесуваа на ист предмет на набавка / иста потреба од услуга, се јави потреба од често користење на „типски“ одредби во истите. Исто така, голем дел од договорите со најповолните понудувачи се продолжија со клаузула за автоматско продолжување доколку цените и условите на соработка останат исти. Заради наведената оптимизација се очекува во 2017 година процесот на изработка на договорите и нивното усогласување меѓу секторите во ТЕ-ТО АД Скопје да се одвива многу побрзо.

Во 2016 година ТЕ-ТО АД беше странка во повеќе судски постапки од различна природа. Меѓу позначајните се следниве:

1. Парнична постапка за непризнаен износ од топлинска енергија по основ на Договорот за купопродажба на топлинска енергија од 26.12.2011 година, каде тужител е ТЕ-ТО АД Скопје а тужен Топлификација АД, во износ од 525.382,00 евра. Предметот се уште се води пред Основниот суд Скопје II Скопје;
2. Три парнични постапки за побарување на заеми каде тужител е Топлификација АД а тужен ТЕ-ТО АД, во износ од 250.328,00 евра, 6.237.789,00 евра и 15.229.333,00 евра;
3. Парнична постапка за исплата на долг по Договорот за изградба (EPC Contract) каде тужител е

Гама Гуч, а тужен ТЕ-ТО АД, во износ од 5 милиони евра; Предметот се уште се води пред Основниот суд Скопје II Скопје;

4. Парнична постапка (против-тужба) за неисполнување на договорни обврски по Договорот за изградба (EPC Contract) каде тужител е ТЕ-ТО АД, а тужен Гама Гуч во износ од 5.069.649,00 евра;

5. Парнична постапка за отштета, каде тужител е Топлификација АД, а тужени ТЕ-ТО АД и други, во износ од 4.500.000,00 евра. Предметот се уште се води пред Основниот суд Скопје II Скопје;

6. Барање до Основниот суд Скопје II Скопје од страна на Топлификација АД за увид во документацијата на ТЕ-ТО АД. Предметот се уште се води пред Основниот суд Скопје II Скопје;

7. Парнична постапка за исплата на средства што Комерцијална банка АД ги наплати од Топлификација АД преку активирање на банкарска гаранција, каде тужител е Топлификација АД, а тужен ТЕ-ТО АД, во износ од 41.042.325,00 денари. Предметот се уште се води пред Основниот суд Скопје II Скопје;

9. Парнична постапка по основ на долг за наводни загуби во хидраулични пумпи при испорака на топлинска енергија во 2012 година причинети од ТЕ-ТО АД кон Топлификација АД, каде што тужител е Топлификација АД а тужен е ТЕ-ТО АД. Предметот се уште се води пред Основниот суд Скопје II Скопје;

Бројот на судските предмети во кои странка е ТЕ-ТО АД Скопје зависи пред се од другите субјекти со кои ТЕ-ТО АД Скопје е во спорен однос и од брзината на работата на судските и другите надлежни органи. Истиот број варира од година во година. Поради тоа, не се очекува оптимизација во поглед на водењето на судските предмети.

2. СЕРВИСИРАЊЕ, ОДРЖУВАЊЕ И РЕМОНТНИ АКТИВНОСТИ, ПЛАНИРАНИ И РЕАЛИЗИРАНИ ПОДОБРУВАЊА

Во 2016 година Одделот за одржување ги реализираше своите активности како одделна организациона единица со дефиниран специфичен обем на активности и задолженија во рамките на техничкиот сектор во организационата шема на Друштвото, кој се грижи за техничка исправност на севкупната технолошка опрема во термоелектраната. Одделот е раководен од раководител, кој ги координира активностите помеѓу одделните групи во Одделот за одржување, и ја координира работата со Одделите за производство, финансии и набавки.

Одделот за одржување е екипиран со персонал кој е организиран во пет работни групи (за одржување на електрична опрема и инсталации, за одржување на машинска опрема и инсталации, за одржување на инструментација и системи за контрола, за хемиски процеси и за подготовка и планирање на работниот процес во одржување) кои својата активност ја лоцираат во различни области на специјалност за кои се стручно оспособени.

3.1 Активности на Одделот за одржување во 2016 година

Во периодот Јануари-Март 2016 и Септември - Декември 2016, работните групи од Одделот за одржување беа вклучени во процесот на одржување на опремата од термоелектраната во погонски услови. Извршителите од Одделот беа директно вклучени во постапките на решавање на проблемите поврзани со функционирањето на деловите на опремата, непланираните дефекти кои се јавија во тој период и ажурирањето на документацијата поврзана со набавката на резервни делови и потрошен материјал. Некои од активностите чија реализација зависеше од потребата да термоелектраната биде во застој, беа реализирани во текот на кратките застои на термоелектраната.

Во периодот на ремонтниот застој (од Март до крај на Јуни, 2016) и застојот, од економски причини (Август 2016), задачите реализирани од Одделот опфаќаа организирање и реализација на активностите за решавање на дефектите кои не можеа да се реализираат во погонски услови, реализација на планот за превентивно и предиктивно одржување, и организирање/ усогласување на периодичните инспекции од страна на авторизирани компании. Најважни активности во 2016 година беа “Steam Turbine LSB Feathering” односно корегирање на аглите на лопатките на задниот степен на Парната Турбина, реализација на инвестициски проекти и подобрувања како и сервисните активности на контролните вентили на парната турбина (организирана и раководена од Одделот за производство) а во реализацијата на активностите земаа учество сите Групи од Одржување.

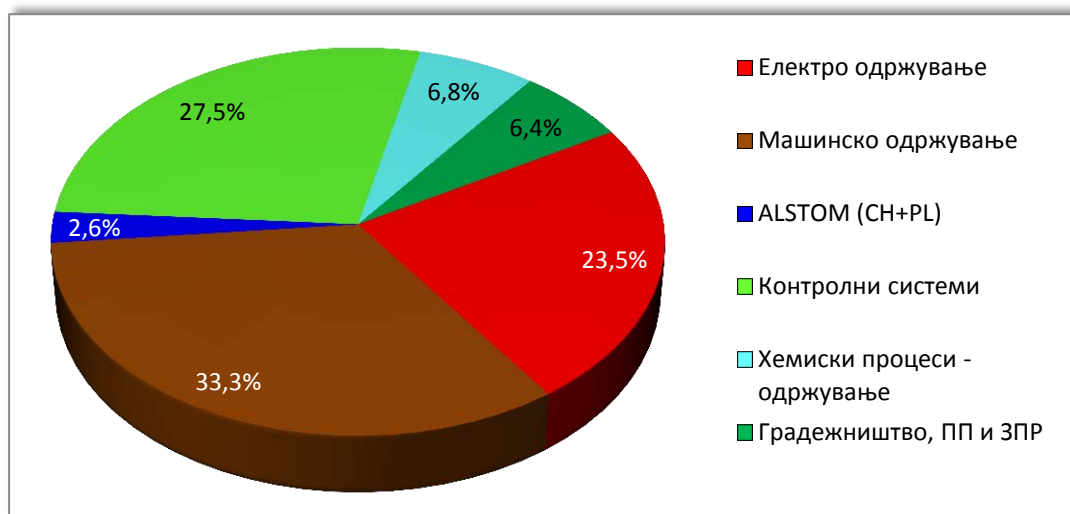
Во 2016 година продолжи имплементацијата на ISO 9001 стандардот за управување со квалитет. Вработените од Одделот беа ангажирани во подготовка на процедури, упатства и формулари од доменот на Одделот за Одржување, како и дефинирање на клучни процесни индикатори и дефинирање на ризиците.

3.1.1 Статистички показатели од Одделот за Одржување во 2016 година

Во продолжение, дадени се статистичките показатели од Одделот за Одржување.

ОБЕМ НА ЗАДОЛЖЕНИЈА И РЕАЛИЗИРАНИ РАБОТИ

Во 2016 година, работните групи во Одделот за одржување беа задолжени со 1007 Налози и задолженија од друг облик (само со Пријава на Дефект или извадоци од Дневниот Извештај од Работењето на Одделот за Производство). Распределбата на Налозите за Работа по одделни групи во Одделот е според дијаграмот даден во продолжение:

И покрај фактот дека обемот на задолжувањето со работа е висок, ефикасноста на реализација на задолжувањата е уште подобар индикатор за успешноста на работењето на Одделот. Работните налози кои не се реализирани во текот на 2016 година се воглавно такви кои не можат да се реализираат без соодветни резервни делови (заради долг рок на испорака) или пак за решавање на истите се неопходни консултативни услуги или поддршка од надворешни компании со кои не се склучени долгорочни Договори за Сервисирање или е неопходен подолг застој на термоелектраната.

Планираните превентивни активности се реализирани 91.2% додека планираната калибрација на мерната опрема е реализирана 80%. Овие индикатори укажуваат на успешна вкупна реализација на планот а производните резултати и расположивоста на опремата тоа и технички го потврдуваат. Сепак не сите планирани активности се реализирани во планираните временски рамки воглавно заради промената на режимот на работење на електраната со што беше значително скратен периодот за реализирање на планираните активности. Специфичните индикатори на реализирани плански задолженија (планирани превентивни активности, планирани инспекции и калибрација на мерната опрема) во процесот на одржување е даден во табеларен облик во продолжение:

ПРОЦЕСНИ ИНДИКАТОРИ	ПЛАН %	Калибрација на мерна опрема %
Административна Група	97,0	0,0
Група за Хемиски Процеси	91,3	0,0
Група за Електрично одржување	87,6	0,0
Група за Инструментација и Контрола	85,7	80,0
Група за Машинско одржување	93,1	0,0
Вкупно за одделот Одржување	91,2	80,0

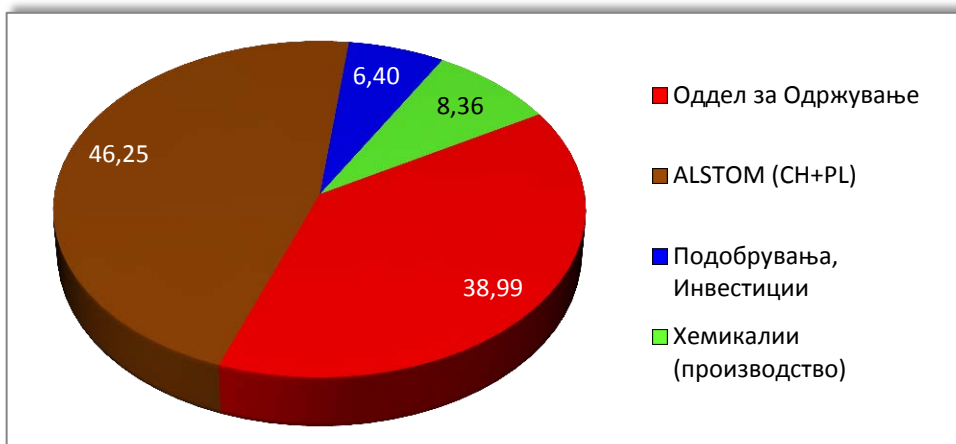
РАСПРЕДЕЛБА НА ТРОШОЦИТЕ ВО ОДДЕЛОТ ЗА ОДРЖУВАЊЕ

Трошоците во Одделот се состојат од трошоци за:

- 1) Набавка на резервни делови и потрошен материјал;
- 2) Ангажирање на надворешни специјалисти за реализација на специфични сервисни зафати за кои кадарот во ТЕ-ТО не е оспособен да го реализира;
- 3) Ангажирање на специјалисти со овластувања за вршење на периодична контрола на процесна, електрична опрема, опрема под притисок, противпожарна опрема и сл. (воглавно периодични тестирања според Закон);
- 4) Ангажирање на надворешна опрема и специјален алат кој ТЕ-ТО не го поседува (на пр. дигалки, инструменти за мерење вибрации, специјална опрема за обработка и поправка на вентили во погон, и сл.);
- 5) Ремонтни активности на контролните вентили на парната турбина и активности врзани со корегирање на аглите на лопатките на задниот степен на Парната Турбина (Steam Turbine LSB Feathering);
- 6) Набавка на хемикалии и потрошен материјал потребен за во застој и во работа на термоелектраната-топлана;
- 7) Реализација на одобрени инвестиции и подобрувања во технолошката поставеност на термоелектраната-топлана.

НАПОМЕНА: Трошоците од 1) до 4) согласно спецификацијата се вкупни трошоци на Одделот за Одржување. Во истите не се влезени платите на вработените во Одделот!

Дистрибуцијата на трошоците на работење во однос на типот на трошоците е дадена во следниот графички приказ:

ПОТРОШУВАЧКА НА ХЕМИКАЛИИ

Потрошувачката на хемикалии со цел дозирање на истите во производниот процес, или за конзервација на термоелектраната-топлана кога истата е во застој се реализираше и контролираше на дневно ниво во текот на целата 2016 година. За споменатите цели, годишната потрошувачка на хемикалии е согласно следната табела:

Опис на хемикалии	Кол. kg
Азот за презервација на електраната	2703
Антискалант за кондиционирање на вода во ладилна кула (3DTrassat 187)	9500
Натриум хипохлорит (NaOCl)	19066
Сулфурна киселина (H ₂ SO ₄)	90000
Хлороводородна киселина (HCl), 33%	12700
Отстранувач на кислород (ELIMIN Ox)	200
Амонијак (Nalco 5711)	1720
Натриум хидроксид (NaOH)	3260
Анјонски полимер (C ₃ H ₃ NaO)	200
Калиум преманганат (KMnO ₄)	50
Антискалант (Osmoteh 1141)	95
Биоцид (Ferrocid 8580)	180

Во текот на целата година не е забележан ниту еден случај да дозирањето на хемикалиите не беше во согласност со технологијата на дозирање, ниту пак се случи да хемикалиите на залиха не постојат или се на многу ниско ниво, што укажува на добра контрола и правовремена набавка на истите од надворешните друштва со кои имаме склучено долгорочни договори за испорака на хемикалии.

3.1.2 Планирани и реализирани подобрувања на опремата во термоелектраната

Во текот на 2016 година вработените во Одделот за одржување, во тесна соработка со Одделот за производство, предложија мерки за подобрување на технолошкиот процес во термоелектраната-топлана со кои се зголемува расположливоста и надежноста на процесот како и сигурноста во ракувањето на опремата во термоелектраната. Мерките кои беа одобрени од Менаџментот на TE-TO се реализираа во целост, а спецификацијата на истите е дадена во продолжение:

- Сервисирање на контролните вентили на парната турбина и корективни активности на двата контролни вентила;
- Замена на воздушен компресор бр.2 со нов тип на компресор со маслено ладење, произведен од CompAir;
- Инсталирање на фреквентен конвертор на нископритисна пумпа бр. 2;
- Согласно препораките од осигурителната компанија извршена е модификација на системот на прскалки на ПП дизел пумпа со додавање на две нови прскалки над резервоарот; дополнително се фиксирани ормарите во ГТ А1 Модул - HVAC ормарот, ормарите во WTP постројката како и ST Hydraulic Oil DC пумпи ормар;
- Реконфигурација на инсталацијата за пратечко греење на системот за земање примероци;
- Замена на постоечкиот притисочен трансмитер на резервоарот за напојна вода со друг со соодветен мерен опсег;
- Положување на оптички кабел до комуникациската опрема во административната зграда со цел да се обезбеди нов линк со VIP провајдерот.
- Инсталирање на дренажна цевка со поголем пресек во CO15 HRSG со цел да се подобри функционалноста на колекторот на вода кај ВП / НП вентили за обезвоздушување;
- Инсталирање на дренажна цевка за дренирање на филтер зоната од филтер секцијата на гасната турбина;
- Монтирање на заштитни ролетни на прозорите на јужната страна на гасниот компресор со цел да се заштити постројката од директни сончеви зраци;
- Инсталирање на заштитни капацы на моторите на вентилаторите кај ладилните кули;

3.1.3 Инвестициски проекти

Во текот на 2016 година, особено во периодот на ремонтниот застој, вработените во Одделот за одржување, во тесна соработка со Одделот за производство беа ангажирани во реализација на предложените инвестициски проекти.

- **Обезбедување на редундантност на системот на ладилни кули**

Како оправдано техно-економско решение е одбрано да се набави трета пумпа, од ист тип како и постоечките, која ќе биде чувана како резервна. Проектот е во фаза на реализација т.е. нарачан е пумпен агрегат и се очекува испорака во првиот квартал од 2017 година.

- **Замена на N2 генераторите со нови со PSA технологија**

Инвестицискиот проект е комплетно реализиран во 2016 година со набавка и монтажа на нов тип на N2 генератори со PSA (Pressure Swing Adsorption) технологија, која содржи јаглерод молекуларни сита (CMS) кои апсорбираат кислород молекули од компримиран воздух. ПСА технологија произведува азот со ниво на чистота до 99,999 проценти.

- **Радијален високо притисен гасоводен приклучок (High Pressure Natural Gas Connection - HPNGC)**

Во текот на 2016 година се подготвуваа документи неопходни за подготовка на Основен Проект. Елаборат за електромагнетни влијанија на планираниот гасовод е изготвен од страна на Универзитетот “Свети Кирил и Методиј” во Скопје. Според елаборатот, потребно е да се спроведат дополнителни мерки со цел да се намалат електромагнетните влијанија на гасоводот. Следниот чекор за проектот е ревизија на елаборатот неопходна за изработка на основен проект.

- **Изградба на трета 110kV Конекција**

Инвестицискиот проект е предложен со цел да се исполни “N-1” критериумот за конекција на термоелектраната со македонскиот преносен систем. Проектот е во фаза на подготовка на сите потребни документи за добивање на градежна дозвола за изградба на трета 110 kV кабелска конекција за поврзување на електраната со македонскиот електроенергетски преносен систем. За таа цел е дефинирана 110 kV кабел траса во должина од 9,5 километри, обезбедени се урбанистички основи и изготвени се геодетски елаборати за посебни намени за ажурирање на геодетската подлога.

3.1.4 Годишен ремонт на лопатките на задниот степен на парната турбина

Во текот на 2016 година вработените во Одделот за Одржување, во тесна соработка со Одделот за Производство, беа активно вклучени во организирање, подготвителните работи и завршните работи како и во реализацијата на активностите поврзани со корегирањето на аглите на лопатките на задниот степен на парната турбина.

3.1.5 Одржување на електрична опрема, уреди и инсталации

Групата за електро-одржување во тек на 2016 година воглавно го реализираше планот за редовна контрола, испитување и одржување на опремата според месечните и годишниот план за работа и реализираше поголем дел од планираните и тековни активности од кои како поважни може да се издвојат:

Периодични законски технички инспекции

Периодична инспекција на следната опрема:

- CO06 Главен Енергетски Трансформатор, 110kV проводни изолатори: Сервисирање на индикаторите за ниво на масло на проводните изолатори. Планираните мерења на капацитивност и tgδ на високонапонските и неутралните проводни изолатори на главниот енергетски трансформатор 11BAT10 беа изведени од страна на овластената фирма ИТИС од Скопје;
- CO01 ГТ Модул Б1: 220VDC батериски систем; CO02 Хала на ПТ (CO13), Просторија за батерии: 110VDC and 24 VDC батериски системи – Мерењата на капацитетот на батериските системи и длабоко празнење беа изведени од страна на овластената фирма БЕННИНГ – ПСАМ од Скопје;

- EL01 електрична опрема во електраната, 0,4 kV нисконапонски ормари и нивна опрема
- Гас хроматографска анализа, испитување на фурани како и хемиско-физичка анализа на трансформаторско масло на главниот енергетски трансформатор GSU, Трансформаторот за сопствени потреби UAT, помошниот EAT и трансформаторот за стартување на гасната турбина направени во овластената хемиска лабораторија на ЦЕРБ – Софија, Р. Бугарија;
- Електричната заштита на генераторите на парната и гасната турбина и нивната помошна опрема како и на релејната заштита на ДВ 110/3 ТС Скопје 4 и ДВ 110/2 ТС Скопје 1.

Превентивни / предиктивни инспекции и сервисирање на електро опремата согласно препораките на производителите на опремата

- Редовни мерења на референтните вредности на напоните на 4 трансформаторски станици на катодната заштита во електраната;
- Извршени се инспекции и функционални проверки на следната опрема: 230AC/110VDC исправувачи/батериски полначи, 110VDC/230VAC инвертери и 230VAC/24VDC исправувачи/батериски полначи; 230AC/220VDC исправувачи/батериски полначи, 220VDC/230VAC инвертери од системот на гасната турбина; HVAC опремата во електраната; нисконапонски и среднонапонски електромотори (0,4 kV) како и среднонапонски електромотори (6,6 kV) (мерења на отпор на изолација и термовизиска инспекција на температурата на лежиштата); генераторите на ГТ и ПТ; главниот енергетски трансформатор GSU, трансформаторот за сопствени потреби UAT, помошниот EAT и трансформаторот за стартување на гасната турбина и нивната помошна опрема; 15kV SF6 Генераторски прекинувачи на генераторите на ГТ и ПТ; ГТ Модул K1: Кабинет за возбуда и стартување, модул A1: кабинети за синхронизација и мерење; кабинет за неутралната точка на генераторот и B1 модул: 220 vac/220 VDC исправувач и дистрибуција, 220 VDC/220 VAC инвертер и дистрибуција; ПТ Кабинет за неутралната точка на генераторот, модул P1: кабинет за возбуда, кабинети за синхронизација и мерење; Пумпна станица на ладилна кула; сервисни трансформатори, сува изведба (мерење на отпор на изолација);
- Периодична термовизиска (IR imaging) проверка на контакти и кабелски изводи во нисконапонските ормари; SF6 гасно изолирани прекинувачи и раставувачи и нивни кабинети, кабелски канали; дизел електричниот генератор и придружната опрема; изолирана фазна собирница на генераторите на ГТ и ПТ (15 kV);

3.1.6 Одржување на машинска опрема, уреди и инсталации

Во тековната 2016 година, машинската опрема неопходна за нормално функционирање на постројката беше во целост подготвена да одговори на предвидената динамика за производство на електрична и топлинска енергија, согласно изработениот план на производство.

За време на 2016 година на термоелектраната беа реализирани голем дел од планираните и тековни активности од кои како поважни може да се издвојат:

Периодични законски технички инспекции

- Периодична инспекција на садови под притисок; на сигурносните вентили инсталирани во електраната; на турбинскиот мерач на проток на гас (на линија 2) како и инспекција на крановите од прва категорија (ST Hall 32t, GT 90t и во магацин 3t);
- Периодична инспекција и чистење на HVAC каналите во административна зграда;
- Периодична инспекција и сервисирање на мобилниот ПП агрегат;

Превентивни/предиктивни инспекции и сервисирање на машинската опрема согласно препораките на производителите на опремата

- Периодична инспекција и сервисирање на GA7 компресори за воздух (С и А инспекција) и на N2 генераторите; Atlas Сорсо компресори во DVS модул на ГТ; машинска опрема на разладните кули; внатрешноста на оџакот со цел да се утврди степенот на корозија; HRSG (одредување на топли места и утврдување на степен на корозија), сите дигалки под 3 тона, инсталирани во електраната; дизел агрегатот; главен кондензатор; сушачи за компресорот за воздух бр.2;
- Периодична Б инспекција на гас компресорот, неговиот електричен мотор, како и придружната опрема (според барањата на Атлас Сорсо);

- Периодична инспекција на следните пумпни агрегати и нивната придружна опрема: FW нископритисни и високопритисни пумпи за напојна вода; рециркулациони пумпи; кондензатни пумпи за централно греење; пумпи за ладилна вода; вертикални пумпни агрегати во WWTP; пумпи на затворениот систем за водено ладење; кондензатни пумпи; пумпи за вода за надополнување на разладна кула; пумпи за сервисна вода; пумпи за деминерализирана вода; HRSG Blow down пумпи; трансфер пумпи во WWTP, како и ПП пумпи (дизел, електрична и џокеј пумпи);
- Хемиска / физичка анализа на маслата за подмачкување на ГТ и ПТ;
- Чистење на сепаратори на масло/вода филтри во ПТ, стрејнери на НР и LP пумпи за напојна вода како и стрејнери на вакуум пумпи.
- Воздушните компресори (маслено ладени), сушачите и фаќачите на масло.

3.1.7 Одржување на опрема, уреди и инсталации за мерење на погонски параметри како уреди и инсталации за контрола на технолошкиот циклус на термоелектраната-топлана

Групата за одржување на инструментација и системи за контрола во тек на 2015 година го реализираше планот за редовна контрола, испитување и одржување на опремата според месечните и годишниот план за работа.

За време на 2016 година на термоелектраната беа реализирани голем дел планирани и тековни активности од кои како поважни може да се издвојат:

Периодични законски технички инспекции

- Периодична инспекција на: гасни детектори за CH₄ тип Polytron SE Ex PR M, за O₂ тип Polytron 3000 O₂ LS 25%, за H₂ тип Polytron SE Ex PR M;
- Инспекција/калибрирање на системот за мониторирање на емисиите на издувни гасови.

Превентивни/предиктивни инспекции и сервисирање согласно препораките на производителите на опремата

- Тестирање на технолошката заштита и калибрација на трансмитери на притисок и температура инсталирани во BoP, ST, HRSG, GT и Gas Compressor;
- Периодична инспекција на контролните системи: EMERGENCY SHUT DOWN SYSTEM (DeltaV SIS), DCS Ovation Stations и Ovation Control Cabinets, GT Control System и ST Control System, CEMS, GIS Micro Scada's PC;
- Периодична инспекција, калибрација и ре-калибрација на системот за детекција на гас на гасната турбина (Tantronic);
- Тестирање на температурните прекинувачи за греење на инструменталните кутии во ПТ и HRSG.

3.1.8 Одржување на опрема, уреди и инсталации за информатичко-телекомуникациони системи во термоелектраната-топлана

Во текот на 2016 беа спроведувани редовните активности за одржување на информациските системи во ТЕ-ТО: дневен бекап на податоците, мониторинг на серверите и мрежните уреди и разрешување на детектирани проблеми, обнова на антивирусната заштита на персоналните компјутери и инсталација на софтвер потребен за работа. Направени се повеќе планирани активности од кои како поголеми и поважни може да се издвојат активностите за планирано одржување на опрема, уреди и инсталации за информатичко-телекомуникациони системи во термоелектраната (резервни делови, ИТ нова опрема, потрошни ИТ материјали, услуги од ИТ компании, WEB страната на ТЕ-ТО, итн) кои се реализирани во целост, согласно предвидената програма и динамика за реализација на истата.

3.1.9 Одржување на опрема, уреди и инсталации под надлежност на групата за одржување на хемиски процеси во термоелектраната

Во текот на 2016 година, во периодот кога термоелектраната беше во погон, се реализираа секојдневни хемиски анализи за состојбата на водено/парниот циклус и во соработка со одделот за производство се даваа инструкции за одржување на стабилноста на процесот во рамките на пропишаните вредности, согласно препораките на производителите на опремата. Дневни хемиски анализи се правеа за системите: хемиска подготовка на водата, пречистителна станица, ладилна кула, затворен систем за ладење и резервоар за бунарска вода. Во текот на целокупниот период на работа исто така се вршеше дополнување на дневните резервоари за хемикалии во сите системи.

Во текот на застојот се реализираше процедурата за редовните и периодичните планирани активности (конзервирање на системот, периодични контроли и сервисни активности).

За време на 2016 година на термоелектраната беа решени скоро сите планирани и тековни активности за одржување на хемиската и технолошката опрема во термоелектраната, од кои како поважни може да се издвојат:

Периодични законски технички инспекции

Испитување за присуство на легионела во водата на ладилните кули извршено од надворешна сертифицирана компанија за вакви испитувања, при што беше утврдено дека во земените примероци не постои легионела.

Подготвителни активности за подолг застој на електраната

- Презервација на електродите од систем за земање примероци со чистење, сушење и складирање на истите согласно препораките на производителот;
- Презервација на системите на пречистителната станица, и на самата пречистителна станица за време на застојот.

Планирани периодични активности во застој

- Периодична инспекција на: пречистителната станица; хемиско дозирање за ладилните кули, Nalco 3D Trassar, Grundfos пумпи - чистење на стрејнери; инспекција на танкот со калиум перманганат и танк за сулфурна киселина; чистење на NaOCl танкваната во станицата за дозирање на хемикалии во бунарска вода, периодична инспекција и сервисирање на дозирни пумпи за хлороводородна киселина; замена на мембраните за реверзна осмоза на линија 2 и чистење на мембраните за реверзна осмоза на линија 1 во станицата за третирање на водите; периодично сервисирање на Nalco 3DTrassar за дозирање на хемикалии во ладилните кули;
- Периодично сервисирање на Nalco опремата за третирање на водите како и замена и калибрација на pH и други електроди, чистење на ќелиите за киселински проток, кондуктивност и корозивни електроди.
- Периодично хемиско чистење на двете реверсни осмози.
- Во текот на месец мај беше исчистен танкот за сива вода а во текот на месец јуни се изврши чистење на базенот на ладилна кула.
- Во текот на месец септември се пристапи кон чистење на таложниците од пречистителната станица. Активностите беа прекинати на барање на производство и ќе бидат реализирани во нареден застој на електраната.

3.1.10 Планирани годишни активности на Одделите за безбедност и здравје при работа (БЗР) и Заштита на животна средина (ЗЖС)

Во текот на 2016 година, вработените во Одделот за одржување, во тесна соработка со Одделите за БЗР и ЗЖС беа активно вклучени во организирање, реализација на подготвителните и завршните работи, како и во поддршка во реализацијата на годишните (периодични) инспекции кои се во доменот на Одделите за БЗР и ЗЖС:

Периодични законски технички инспекции

Годишна контрола на Ex-proof опремата во експлозивните зони во електраната како и мерење на системите за заземјување во овие области; сервисирање и тестирање на ПП апарати во електраната; Контролни мерења на емисиите од оџакот како и емисиите од системот за третман на отпадните води; Мерење на бучава на електраната.

Документацијата за реализација на активностите од овие Оддели се водеше во Одделот за одржување во целост.

3.1.11 Годишна активност на групата за архивирање на техничка документација и Планирање

Во делот на техничка документација во текот на 2016 година беа извршени следниве активности: Скенирање и OCR процесирање на работните налози, едитирање, конверзии и друг вид обработка на PDF документи; реорганизација на структурата на техничката документација во електронски формат со

цел постигнување на поедноставен и побрз пристап до потребните документи; водење на присутност на кадарот од Одделот за одржување, најава и обработка на работењето вон работно време.

Во текот на годината, освен секојдневната работа за подготовка на потребната документација за реализација на одржувачките активности во ТЕ-ТО, вклучувајќи го приемот, евиденција и ажурирање на проблемите во користење на опремата во ТЕ-ТО (според пријави на дефекти и/или извештаи од работење), нејзината аналитика и статистика, инженерот за планирање беше активно ангажиран за подготовка и/или учество во изработката на:

- Подготовка на документацијата за реализација на активностите поврзани со корегирање на аглите на лопатките на задниот степен на парната турбина (Steam Turbine LSB Feathering);
- Подготовка на документацијата за реализација на активностите кои како периодични се обавезни за реализација според Законот за техничка заштита, Законот за здравствена заштита на РМ, Законот за заштита на животна средина);
- Подготовка на месечни планови за работење на Одделот за одржување;
- Подготовка на извештаи за реализација на месечните планирани и тековни активности во Одделот за Одржување;
- Подготовка на извештај за месечна реализација на планираните буџетски средства (ОТЧЕТ) за инвеститорот (ТГК-2), согласно усвоениот план за работење во 2016 година, и реалните трошоци на работење;
- Подготовка на квартални извештаи за работење во Одделот за одржување во текот на 2016 година, за потребите на Банката која го финансираше ТЕ-ТО проектот (Ланденс Банка Берлин);
- Подготовка на годишен план на работење и буџет за 2016 година;
- Анализирање на барања и подготовка на одговор до надлежните градски институции (Општина на Град Скопје, архитектонско урбанистички друштва овластени и задолжени од државните институции), за постоење и специфицирање на инфраструктура (подземна и надземна) на ТЕ-ТО АД, на целата катастарска територија на Град Скопје.

3.1.12 Обуки

Во текот на годината, се реализираа следните обуки на персоналот во Одделот за одржување:

- Обука за Ovation DCS системот во просториите на Емерсон, Полска.

3.2.1 Реализација на целите и предлози за подобрувања во 2017 година

Во текот на 2016 година, со соодветно одржување на производните објекти за производство на електрична и топлинска енергија, одделот “Одржување” придонесе да се задржи високото ниво на расположливост на техничката опрема. Успешно се извршени поголем дел од планираните работи за превентивно одржување и законските инспекции а во соодветен рок се завршувани корективните работи за отклонување на пријавените дефекти и погонските пречки, каде постоело услови за тоа. Одделот “Одржување” беше активно вклучен во реализацијата на корпоративните цели што резултираше со зголемено производство на електрична и топлинска енергија како и зголемена ефикасност.

Одделот “Одржување” и во 2017 ќе работи на реализација на поставените цели во областа на:

- *Производство и управување на термоелектраната* со цел да се задржи нивото на расположливост на термоелектраната (со целосно реализирање на плановите за превентивно одржување на постројките) а за сметка на тоа намалување на непланираната достапност и намалување на трошоците за корективно одржување;
- Калибрација и валидација на системот за континуиран мониторинг на емисиите на издувни гасови со цел да се обезбеди QAL2 сертификат;
- Набавка на стратешки резервни делови;
- Едукација на вработените:
 - Поттикнување на мотивацијата на вработените на сите нивоа за да се постигне нивна поголема ефикасност, обезбедување на информации за заедничките цели и задачи на секоја организациона единица и нивната реализација со претставување на улогата и остварените резултати на секоја група и оддел;

- Обезбедување на обуки за вработените во одделот “Одржување”.

Континуирано подобрување

Енергетската ефикасност на термоелектраната-топлана е подобрена преку замена на дотраените светилки во објектите во кругот на термоелектраната-топлана со нови, LED светилки, кои имаат 40% поголема енергетска ефикасност од старите, одн. заштеда од околу 13665 kWh годишно. Со овие светилки ќе се постигне да се намали потрошувачката на електрична енергија за 52%, а на годишно ниво таа заштеда би изнесувала 57 ЕУР по сијалично место. Важно е да се спомене дека животниот век на овие светилки изнесува повеќе од 60 000 часови, односно после 60 000 работни часови само 10% од инсталираните светилки нема да го задоволат критериумот да светат со светлосен флукс поголем од 80%. Со самото тоа се намалуваат трошоците за одржувањето, односно замената на сијалици во светилките кои се инсталирани на доста високи и тешко пристапни места нема да се прави така зачестено, со што и придобивката е уште поголема. Производителот дава гаранција на светилките од 6 години, а техно-економската анализа покажува дека инвестицијата на новите ЛЕД светилки ќе се врати за 3 години.

Во дел на пратечко греење на електраната направена е модификација на системот кој ги грее цевните инсталации, со имплементација на автоматика. Ова овозможува пратечкото греење да се вклучува само кога надворешната температура е под 5°C и кога електраната не е во погон (бидејќи цевните инсталации се топли кога електраната работи), за разлика од претходните години, кога системот работеше независно од работењето на електраната. Со имплементацијата се постигнува заштеда од 2500/год часови и 3000kWh/год.

3. ВРЕМЕТРАЕЊЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ И НЕПЛАНИРАНИТЕ ПРЕКИНИ, ПРИЧИНИ ЗА НИВНО НАСТАНУВАЊЕ

За разлика од претходните години кога когенеративната електрана ТЕ-ТО АД Скопје работеше само во текот на грејната сезона, во 2016 година ТЕ-ТО АД Скопје за прв пат работеше и во летните месеци од годината (јули и август) во таканаречен “peaking” режим на работа. При овој режим на работа електраната е во функција само во дневните часови, кога цената на електричната енергија е повисока. Стартувањето на електраната се изведуваше околу 04:30 h а исклучувањето околу 22:00 h. Притоа електраната најчесто беше во функција во текот на работната недела, додека за викендите електраната беше надвор од погон и во состојба на готовност. Со стартот на грејната сезона работењето на електраната беше зачестено, за во текот на месец ноември да се создадат услови за премин во таканаречен “базен” режим на работење. При овој режим електраната работи постојано без исклучувања од дистрибутивната мрежа за електрична енергија. Ваквиот режим на работа продолжи и во текот на месец декември при што само во овој месец беа испорачани рекордни 144,4 GWh електрична енергија и дополнителни 77,15 GWh топлинска енергија.

Месец:	Производство Електрична Енергија	Производство Топлинска Енергија
	MWh	MWh
Јануари	82.673	56.902
Февруари	6.484	4.021
Јули	39.806	0
Август	19.768	0
Септември	71.480	0
Октомври	83.206	20.135
Ноември	102.283	49.199
Декември	144.419	77.156

При вакви услови на работа во текот на 2016 година, беа изведени 112 стартови. Од овие 112 стартови на електраната, 110 беа за комерцијално работење додека две стартувања беа изведени за потребите на процедурата за перење на компресорот на гасната турбина. Перењето на компресорот беше изведено на 2-ри март и на 5-ти април 2016 година. Притоа перењето на 5-ти април беше изведено во комбинација со старт на гасната турбина, потребен за да се овозможи планирано дренажање на котелот, со цел остварување на добра сува презервација. Од 110-те комерцијални стартови беа изведени 7 ладни и 103 топли стартови. Во 2016та година немаше изведени жешки стартови на електраната.

Континуирано подобрување:

Во текот на 2016та година, системите оперираа стабилно без поголеми проблеми или отстапување од номинираното производство. Во текот на 2016та година намаше ниту еден испад на електраната. Вкупниот дебаланс од номинираното производство изнесуваше само 0,189% или 1043 MWh. Вкупното производство на електрична енергија во 2016та година изнесуваше 550,11 GWh, додека вкупното производство на топлинска енергија изнесуваше 207,41 GWht. Споредено со 2015та година се добиваат следниве резултати:

Година	Произведена енергија	ел. Произведена Топлинска енергија	Дебаланс (проценти):
2015	177,82 GWh	113,71 GWht	0,2 %
2016	550,11 GWh	207,41 GWht	0,18 %
разлика	372,29 GWh	93,7 GWht	-0,02 %

Во летните месеци на 2016та година, се започна со проект за подобрување на работењето на вентилаторите на ладилната кула. Имено овие вентилатори во летните месеци се секогаш на 100% оптоварување и со цел да се избегне непотребното работење на инверторите и непотребни загуби на енергија истите беа врзани директно. За да се обезбеди автоматска промена од работа на инвертер на директно работење, во текот на 2016 беше нарачана опрема која ќе биде инсталирана при ремонтот во 2017 година.

Електраната во 2016 година работеше во текот на месеците јануари, февруари, јули, август, септември, октомври, ноември и декември, додека во останатите месеци беше во состојба на презервација. Периодот на презервација беше искористен за извршување на редовните годишни проверки и ремонти. Главниот ремонт во 2016 година се изведе во текот на месец мај, при што беше отворена парната турбина со цел да се корегира скриен дизајн проблем со последниот ред на лопатки. Лопатките од овој ред при одредени услови на вакуумот во главниот кондензатор покажуваа зголемени вибрации, со што постоеше опасност за нивно оштетување. Овој проблем ја ограничуваше можноста за работење со номинално оптоварување на парната турбина во летниот период. Решавањето на овој проблем го овозможи и првото комерцијално работење на TE-TO АД Скопје во летните месеци.

Вкупните оперативни часови на електраната, мерени на ниво на гасна турбина изнесуваа:

2016 Вкупни Оперативни Часови – Гасна Турбина				
Еквивалентни Часови – ЕОН	Оперативни часови со внесени фактори - WOH	Циклични Настани – WCE	Стартови	Оперативни Часови – ОН
3887	2762	113	112	2762
2015 Вкупни Оперативни Часови – Гасна Турбина				
2214	950	126	58	950

Доколку се спореди бројот на стартови во 2015 година со бројот на стартови во 2016 година, се забележува дека имаме значително зголемување како на работните часови, така и на бројот на стартовите. Имено оперативните часови се зголемени за 290% од само 950 часа на 2762 часа, додека бројот на стартови е зголемен за 193%, од 58 стартови на 112 стартови.

Од организациски работи, во текот на 2016 година се започна со имплементација на ISO9001 системот. Процесот е во тек и се очекува во текот на 2017-та година да се добие официјална сертификација. Во текот на 2016-та година се заврши и со процесот на реорганизација на одделот Производство. Имено се изврши оптимизација на персоналот со прием на техничари како помошници во одделот Производство, и реорганизирање на дел од инженерскиот тим на други поодговорни позиции.

Доколку се погледнат главните индикатори на перформанси во одделот Производство за 2016-та година, се заклучува дека сите се остварени во проектираните граници. Факторот Распожливост (Availability) изнесуваше 86%, со 13,3% планирана недостапност за ремонти и тестирања, и само 0,6% непланирана недостапност за електраната. Високата вредност од 13,3% планирана недостапност е поради фактот дека комерцијалните услови во одредени месеци се неповолни за комерцијална работа на електраната, и од тие причини ремонтните активности беа изведувани во едно-сменско работење. По потреба доколку состојбата на пазарот е поволна, постои простор планираната недостапност да биде намалена на под 8% со што Распожливоста на електраната ќе изнесува над 92%. Факторот Дебаланс, како што веќе погоре беше дадено, е значително под проектираните вредности од <1%, и истиот изнесуваше само 0,189%. Факторот Доверливост при стартување чија проектна вредност е над 95%, изнесуваше 99,62% со само еден неуспешен старт во текот на целата година. Ефикасноста на електраната исто така беше на високо ниво, и средната ефикасност во текот на 2016-та година изнесуваше 64,73%.

Проектирани индикатори на перформансите за 2017та година:

Согласно моменталната состојба на пазарот за електрична и топлинска енергија, очекувано е дека во 2017-та година, бројот на работни часови на електраната дополнително ќе биде зголемен. Со самото тоа се очекува зголемено производство на топлинска и електрична енергија. За 2017-та година очекуваме Распожливоста на електраната да се искачи над 90%, додека непланираната недостапност да изнесува под 0,5%. Проектираната вредност на Дебалансот е истиот да се движи под 0,5%. За очекување е Доверливоста при стартување и Ефикасноста да се движат на високо ниво и да изнесуваат над 98% и над 64% соодветно.

4. ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА: ПРОИЗВЕДЕНА И ИСПОРАЧАНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА НА ТОЧКА НА ПРИЕМ, СОПСТВЕНА ПОТРОШУВАЧКА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА

ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА		
2016	МЕСЕЦ	Произведена електрична енергија (MWh)
	Јануари	82.792
	Февруари	6.494
	Март	0
	Април	0
	Мај	0
	Јуни	0
	Јули	39.940
	Август	19.751
	Септември	71.612
	Октомври	83.302
	Ноември	102.402
	Декември	144.656
	ВКУПНО	550.949

Како резултат на подобрените прилики на пазарите на електрична енергија и природен гас во третиот квартал од 2016 година, за првпат во своето работење, ТЕ-ТО АД Скопје произведуваше електрична енергија во истиот квартал, во вкупен износ од 131.303 MWh.

ПОТРОШУВАЧКА НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА		
	МЕСЕЦ	Електрична енергија за сопствена потрошувачка – вклучувајќи ја и енергијата превземена од Трговците кога ТЕ-ТО не произведува енергија (MWh)
2016	Јануари	2.482,37
	Февруари	427,15
	Март	243,54
	Април	201,58
	Мај	204,82
	Јуни	195,91
	Јули	1.363,80
	Август	786,93
	Септември	2.070,24
	Октомври	2.372,55
	Ноември	2.743,10
	Декември	3.666,04
ВКУПНО		16.758,03

Во 2016 година продолжи семи толинг соработката помеѓу ТЕ-ТО АД Скопје, Gazprom Schweiz, Газпром Маркетинг енд Трејдинг и ЕДС, веќе договорена и за која беа донесени одлуки на седниците на Собрание на акционерите одржани на 13.11.2015 година и на 28.06.2016 година. Оваа соработка предвидува снабдување со природен гас на ТЕ-ТО АД Скопје од страна на Gazprom Schweiz, производство на електрична енергија од страна на ТЕ-ТО АД Скопје и испорака на електричната енергија на постоечкиот трговец ЕДС, а тој се обврзува истата да ја испорачува во Унгарија на Газпром Маркетинг енд Трејдинг. Дефинираната цена на електрична енергија испорачана од ТЕ-ТО АД Скопје во 2016 година беше:

- Во Q1-2016, за периодот од 01.01.2016 – 31.03.2016 - $P = \text{HUPX Spot hourly price} - 1,2 \text{ EUR/MWh}$;
- Во Q3-2016, за периодот од 01.07.2016 – 24.07.2016:
 - $P = \text{HUPX Spot hourly price} - 1,70 \text{ EUR/MWh}$ – доколку „HUPX Day ahead PEAK“ цената за соодветниот ден е пониска од 42,99 EUR/MWh и е во граници од 43,00 EUR/MWh до 44,59 EUR/MWh;
 - $P = \text{HUPX Spot hourly price} - 2,10 \text{ EUR/MWh}$ – доколку „HUPX Day ahead PEAK“ цената за соодветниот ден е во граници од 44,60 EUR/MWh до 47,79 EUR/MWh;
 - $P = \text{HUPX Spot hourly price} - 2,90 \text{ EUR/MWh}$ – доколку „HUPX Day ahead PEAK“ цената за соодветниот ден е во граници од 47,80 EUR/MWh до 50,19 EUR/MWh;
 - $P = \text{HUPX Spot hourly price} - 3,50 \text{ EUR/MWh}$ – доколку „HUPX Day ahead PEAK“ цената за соодветниот ден е 50,20 EUR/MWh и повеќе;
- за периодот од 25.07.2016 – 30.09.2016:
 - $P = \text{HUPX Spot hourly price} - 1,60 \text{ EUR/MWh}$ – доколку „HUPX Day ahead PEAK“ цената за соодветниот ден е пониска и еднаква на 49,99 EUR/MWh;
 - $P = \text{HUPX Spot hourly price} - 2,20 \text{ EUR/MWh}$ – доколку „HUPX Day ahead PEAK“ цената за соодветниот ден е 50,00 EUR/MWh и поголема.
- Во Q4-2016, $P = \text{HUPX Spot hourly price} - 0,3 \text{ EUR/MWh} - A$,

- Доколку „HUPX Day ahead PEAK“ цената на дневна основа изнесува 45,99 EUR/MWh, тогаш A ќе изнесува 0,50 EUR/MWh и
- Доколку „HUPX Day ahead PEAK“ цената на дневна основа изнесува 46,00 EUR/MWh или е повисока, тогаш A ќе изнесува 1,00 EUR/MWh.

5. ПРОИЗВОДСТВО НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА: КОЛИЧИНА НА ПРОИЗВЕДЕНА И ИСПОРАЧАНА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА НА ТОЧКА НА ПРИЕМ

Во текот на 2016 година ТЕ-ТО АД Скопје произведуваше топлинска енергија во месеците: јануари, февруари, октомври, ноември и декември.

Во јануари и февруари 2016 година ТЕ-ТО АД ја продаваше произведената топлинска енергија на операторот на дистрибутивната мрежа за топлинска енергија, Дистрибуција на топлина Балкан Енерџи ДООЕЛ Скопје, во согласност со Договорот за купопродажба на топлинска енергија, склучен на 22.09.2015 година, а во октомври, ноември и декември 2016 година во согласност со Договорот за купопродажба на топлинска енергија, склучен на 06.10.2016 година и Анексот бр. 1 кон Договорот за купопродажба на топлинска енергија склучен на 28.12.2016 година.

Цената за купената топлинската енергија е за 20,00 ден/MWh пониска од производната цена на топлинска енергија од регулираниот производител по основ на горивото кое се користи во "Топлана Исток".

Во наредната табела прикажани се количините и цените на испорачана топлинска енергија од ТЕ-ТО АД во текот на 2016 година:

ПРОИЗВОДСТВО НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА		
Месец	Цена на топлинска енергија [ден./MWh]	Количина на топлинска енергија [MWh]
Јануари	1.752,38	55.195,40
Февруари	1.708,73	3.891,60
Октомври	1.423,40*	20.134,90
Ноември	1.423,40*	49.199,40
Декември	1.423,40*	77.155,50
ВКУПНО:		205.576,80

(*) Цената на топлинска енергија на ТЕ-ТО за октомври, ноември и декември 2016 година е привремена, а конечната цена ќе биде определена во согласност со одлуката за цена на топлинска енергија на регулираниот производител која треба да биде донесена од Регулаторната комисија за енергетика на РМ во јули 2017 година.

Во грејните периоди во 2016 година ТЕ-ТО испорачуваше топлинска енергија во целосно интегрирана дистрибутивната топловодна мрежа, односно мрежата во источниот дел од градот Скопје, каде е лоцирана и електраната, поврзана со мрежата од западниот дел и мрежата во југоисточниот дел на градот. Во текот на оперативното работење на електраната во 2016 година, топлинска енергија од ТЕ-ТО се испорачуваше на поголем дел од потрошувачите поврзани на системот за централно греење со кој управува Балкан Енерџи Груп.

6. КОЛИЧЕСТВОТО НА ГОРИВО ПОТРОШЕНО ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА И ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА

Потрошувачка на природен гас (Nm ³)		
2016	Јануари	19.464.240
	Февруари	1.386.128
	Март	9.144
	Април	6.748
	Мај	0
	Јуни	0
	Јули	8.573.644
	Август	4.173.400
	Септември	15.070.344
	Октомври	18.361.336
	Ноември	23.088.848
	Декември	32.500.736
Вкупно		122.634.568

7. ЖИВОТНА СРЕДИНА; ПРОЕКТЕН ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ ЗА МЕХАНИЗМОТ ЗА ЧИСТ РАЗВОЈ (PDD-CDM) КОН ПРОТОКОЛОТ ОД КЈОТО; ISO стандарди

7.1 ЖИВОТНА СРЕДИНА

Во текот на 2016 година се реализирани следниве поставени цели и задачи поврзани со животната средина:

1. Нивоата на емисиите во воздухот од работењето на термоелектраната-топлана се под граничните вредности согласно измената на А-ИСКЗ дозволата. Емисиите на загадувачките супстанции во атмосферата секојдневно се следат преку системот за континуиран мониторинг на емисии. Месечни извештаи во вид на Дневник на емисии, како и тримесечни извештаи и годишен извештај се доставувани до Министерството за животна средина и просторно планирање, одн Управата за животна средина согласно дефинирана динамика според измената на А-ИСКЗ дозволата. Контролните мерења на емисии од страна на акредитирана лабораторија (Фармахем) се извршени во месец август 2016 и се доставени до Министерството, во склоп на годишниот извештај за животна средина. Контролните мерења се во согласност со мерењата од интерниот систем за континуиран мониторинг на емисиите и ги задоволуваат дозволените гранични вредности согласно измената на А-интегрираната еколошка дозвола.

2. Сите мониторирали параметри на отпадната вода се под граничните вредности согласно измената на А-ИСКЗ дозволата. Квалитетот на отпадната вода се следи пред нејзиниот испуст во реципиентот, а анализи се прават еднаш неделно во сопствената лабораторија, како и анализите на квалитетот на подземните води. Контролни анализи на параметрите на отпадната вода се направени во ноември 2016 од страна на акредитирана лабораторија (Фармахем) и доставени до Министерството, во склоп на годишниот извештај за животна средина. Сите анализирани параметри ги задоволуваат дозволените гранични вредности согласно измената на А-интегрираната еколошка дозвола.

3. Нивоата на бучава од работењето на термоелектраната-топлана се под граничните вредности согласно условите од измената на А-ИСКЗ дозволата и Законот за бучава. Бучавата се мониторира согласно условите од измената на А-интегрираната еколошка дозвола. Еднаш годишно извршени се

мерења од страна на надворешна лабораторија (Универзитет “Гоце Делчев”) во септември 2016 и доставени до Министерството, во склоп на годишниот извештај, како и до Државниот инспекторат за животна средина. Нивоата на бучава ги задоволуваат дозволените гранични вредности согласно измената на А-интегрираната еколошка дозвола.

4. Создавањето на отпад е сведено на минимум, а дополнително, отпадот генериран во рамките на инсталацијата се реупотребува и рециклира. Генерираниот отпад во 2016 година главно се сведува на неопасен отпад (отпадни филтри за воздух), како и на опасен отпад (отпадни батерии и акумулатори, и пакување од хемикалии употребени во процесот). Оној неопасен и опасен отпад кој не може да се реупотреби, го презема лиценцирана компанија за управување со отпадот (ЕКО TEAM), со водење на задолжителната документација согласно законските барања. Комерцијалниот отпад, вклучувајќи ПЕТ амбалажа го презема ЈП Комунална хигиена. Годишен извештај за постапување со отпадот е изработен и доставен до Министерството за животна средина и просторно планирање согласно законските барања, во јануари 2016.

5. Во текот на 2016 нема несакани истекувања на хемикалии и масла во животната средина, ниту пак други забележани инциденти, со што нема негативни влијанија од работењето на термоелектраната-топлана врз животната средина. Сепак, има Државниот инспекторат за животна средина има примено три претставки за вознемирување од бучава од работењето на ТЕ-ТО АД, заради кои е направен инспекциски надзор во постројката (12.01.2016, 08.08.2016 и 26.10.2016). Дадени се на увид Извештаите од извршени мерења на бучавата во животната средина од страна на Универзитетот “Гоце Делчев” од Штип (бр. 0503-35/98 од декември 2015, бр. 0503-35 /106 од 12.09.2016) согласно кои емисиите на бучава се во рамките на дозволените гранични вредности согласно Правилникот за гранични вредности на нивоата на бучава во животна средина, (Сл. Весник на РМ, бр 147/08).

6. Заради состојбата со прекумерното загадување на амбиентиот воздух кон крајот на 2015 и почетокот на 2016 година извршен е вонреден инспекциски надзор над работењето на термоелектраната-топлана ТЕ-ТО АД во јануари 2016 година. Дадени се на увид листи од системот за континуирано следење на емисиите, кои покажуваат дека емисиите на NOx и CO се под граничните вредности. Не се утврдени недостатоци при надзорот.

7.2 Проектен плански документ за Механизмот за чист развој (PDD-CDM) кон Протоколот од Кјото

Во текот на 2016 година немаше активности околу ЦДМ проектот главно поради се пониските берзантски цени на сертификатите (CERs) и неактивните берзи.

7.3 ISO 9001:2015

ТЕ-ТО АД Скопје е во завршна фаза на имплементација на барањата на стандардот ISO 9001:2015. Во текот на 2016 изработена е целокупната процесна документација согласно барањата на Стандардот, истата се применува и ажурира. Во декември се спроведе работилница за интерни обучувачи на ниво на сите БЕГ компании. Обучени се тројца интерни обучувачи од ТЕ-ТО АД, кои и во иднина ќе вршат интересен аудит на редовна основа во ТЕ-ТО АД и БЕГ АД. Интерниот аудит ќе се спроведе на почетокот на следната година.

Планирано е во втората половина од 2017 година компанијата да се стекне со сертификатот за квалитет ISO 9001:2015.

8. БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА, ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА, ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ И ОСИГУРУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ

8.1 БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ ПРИ РАБОТА (БЗР)

Во текот на 2016 година во ТЕ-ТО АД немаше повреда на вработени на работно место.

Во овој период набавена е дополнителна потребна опрема и облека за БЗР при што се набавени одела, зимски чевли и јакни како и друга потрошна лична заштитна опрема.

Изработени се упатства за итна евакуација, за реагирање при вонредни ситуации како и постапка при инцидент во затворен простор на англиски јазик на барање на Алстом / GE Power при изведување на активностите врзани со “Steam Turbine LSB Feathering”. Сите ревизии на веќе постоечки упатства за БЗР кои се изработени во согласност со ИСО стандардот се разгледуваа и во текот на 2017 се очекува да бидат одобрени.

Сите потребни лекарски прегледи, обуки и проценки на ризик се реализирани.

Редовно се вршени контроли за почитување на мерките за БЗР и за секој кој работи на територијата на ТЕ-ТО е направено безбедносно воведување и издадена е дозвола за влез.

Стручното лице за БЗР присуствуваше на обука за стручно усовршување од областа на безбедноста и здравје при работа и тоа: “Законски обврски на компаниите од областа на безбедност и здравје при работа”, “ Улогата на изборот и правилната употреба на личната заштитна опрема во ризик менаџментот на работните места со зголемен ризик” како и на обуката “Присутни ризици на работните места изложени на нејонизирачко зрачење”.

8.2 ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА (ПП)

Во 2016 година избрана е фирмата “Биспаг Пастор” заедно со специјалисти од компанијата “Вир Системи”, Србија за сервисирање на ПП системот во ТЕ-ТО што е годишна обврска согласно Законот за ПП заштита. Во текот на месец мај е реализирано годишното испитување на целокупниот ПП систем во ТЕ-ТО.

Сите надворешни ПП апарати се тестирани два пати годишно и тоа во јуни и декември 2016 година, а сите внатрешни апарати еднаш годишно во јули 2016 година, согласно Законот за ПП.

Сите тестирања на ПП системот на месечно ниво предвидени со интерните упатства редовно се изведуваа од страна на Стручното лице за БЗР и ПП заштита, операторите и обезбедувањето.

Во текот на септември и октомври 2016 година воспоставени се контакти со против пожарната бригада на град Скопје, со цел да се воспостави процедура за пренос на податоци до ПП Бригада, кои ќе содржат задоволителни информации во однос на било каква промена на ПП заштита на термоелектраната (на пр. поправка или ремонт на ПП систем или негови делови), како и актуелната состојба со хидрантите (резултати од тестирање на проток) во термоелектраната. Иницијално, доставена е техничка документација во која е даден описот и начинот на спроведување на системот за заштита од пожари за објектите кои се составен дел на постројката за комбинирано производство на електрична енергија и топлина, сопственост на ТЕ-ТО АД, Скопје.

Во текот на октомври 2016 година беше организирана и спроведена симулациска вежба на тема “Противпожарна заштита и евакуација на повреден посетители и персонал на безбедно место” согласно наставниот план и програма за обучување за заштита и спасување на Дирекцијата за заштита и спасување и Планот за организирање и спроведување на симулациска вежба на ТЕ-ТО. Симулациската вежба се изведе со помош на Дирекцијата за заштита и Спасување, Итната медицинска помош на град Скопје и ТПП Бригада на град Скопје. Симулациската вежба беше оценета со највисока оцена.

Корективни активности:

Извршена се корекции на постоечката опрема во електраната согласно увидувањата на одделот за БЗР и инспекциските наоди при годишното тестирање на ПП системот како: дислоциран е рачен активатор за пожар кај дизел генераторот на достапно место; заменети дефектни детектори на топлина; заменет е дефектен соленоид кај ПП системот на гасниот компресор, заменет дистрибутивен секторски вентил на Силвани ПП системот на гасната турбина.

8.3 ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ

Во делот на Заштита и спасување, Процената на загрозеност од природни непогоди, епидемии, епизоотии, епифитотии и други несреќи не е менувана, додека планот за заштита и спасување согласно легислативата за Заштита и спасување е ревидиран и направени се измени во поглед на персоналниот состав на силите за заштита и спасување (штабот и универзалните одделенија за заштита и спасување). Правилникот за ПП заштита не е менуван.

Во 2016 година, сите вработени кои се во единицата за Заштита и спасување поминаа обука, согласно законот за Заштита и спасување.

Во текот на август 2016 година ТЕ-ТО АД, Скопје со помошна опрема и персонал активно учествуваше во расчистување на подрачјето на град Скопје кое беше зафатено од елементарна непогода – поплава за

што беше добиена Пофалница за придонес во заштита и спасување од страна на Дирекцијата за заштита и спасување.

8.4 ОСИГУРУВАЊЕ

а) на вработените

Осигурителната полиса за ТЕ-ТО АД Скопје со осигурителната куќа “САВА” истече на 31.12.2016 година. Со цел да се продолжи осигурувањето во 2017 година, ТЕ-ТО АД побараа понуди од повеќе осигурителни компании, каде Осигурителната куќа “Кроациа Осигурување” даде најдобра понуда, и се обнови осигурањето на вработените за рок од една година.

б) на опремата на ТЕ-ТО АД

Обновен е договорот со Oakeshott за осигурувањето на термоелектраната-топлана во 2016 година. Локалната компанија Триглав Осигурување АД Скопје беше избрана како “fronting” компанија од страна на Oakeshott, што е во согласност со македонската регулатива. Плаќањето на премијата е извршено во два еднакви дела, на 17.02.2016 и 17.05.2016 година. Во текот на 2016 немаше пријавено штети во ТЕ-ТО АД.

9. КАДРОВСКА ЕКИПИРАНOST НА ТЕ-ТО АД – СКОПЈЕ, ОБУКА И СТРУЧНО УСОВРШУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА РАБОТЕЊЕТО

Најголемата вредност која со години ја негува ТЕ-ТО АД Скопје се кадрите распоредени во функционална работна структура. Секоја година доаѓа до флукутации на кадарот, како прераспределување заради задоволување на одредени функционални потреби, заминување на кадарот, како и обновување на кадарот.

Во рамките на 2016-та година ангажманот на расположивиот кадровски капацитет се базираше на редовните и новонастанати потреби и трендови. Распоредот на човечки ресурси беше ставен во функција согласно барањата кои произлегуваа од работните обврски, редовните и дополнителните, и се изврши ревизија на работните места базирана на реалните состојби. Се воведуваа новини во работењето кои се базираа на претходни искуства, новостекнати сознанија и тие претставуваа додадена вредност на извршувањето на работата. Се зајакна кадровскиот потенцијал во делот на производниот процес заради ефикасно соочување со режимите на работа на електраната. Заедно со работата, паралелно тече и процесот на постојано надградување на знаењата и надополнување на вештините во работата, што најмногу се гледа при предизвиците кои произлегуваат од работењето на електраната и начинот на којшто се справуваат и ги решаваат предизвиците.

Во 2016 година фокусот беше ставен на зајакнување на кадарот во техничките сектори, како и пополнување на одредени работни места преку прераспределување. Продолжи прилагодувањето на кадарот и фокусирање и зајакнување на техничкиот персонал, при што дојде до намалување на дел од кадарот кој беше интерно прераспределен.

2016-та година ТЕ-ТО АД Скопје ја започна и ја заврши со 47 вработени.

Согласно утврдените работни места, пополнетоста на крајот на 2016 година изгледа како што следува:

– Генерален директор	– 1 извршител
– Технички директор	– 1 извршител
– Секретар/преведувач	– 1 извршител
– Хостеса/Домаќин	–
– Возач	– 1 извршител
– Раководител на производство	– 1 извршител
– Сменоводител	– 5 извршители
– Помошник во производство	– 15 извршители
– Раководител на одржување	– 1 извршител
– Инженер за подготовка и планирање на работниот процес	– 1 извршител

во одржување

– Главен инженер за електрично одржување	– 1 извршител
– Главен инженер за машинско одржување	– 1 извршител
– Главен инженер за инструментација и контрола	– 1 извршител
– Помошник на ГИ за електрично одржување	– 2 извршители
– Помошник на ГИ за машинско одржување	– 1 извршител
– Помошник на ГИ за инструментација и контрола	– 1 извршител
– Инженер за хемиски процеси	– 2 извршители
– Инженер за арх. тех.кореспонденција и кореспонденција	– 1 извршител
– Комерцијален директор	–
– Водечки аналитичар за купопродажба на електрична енергија, топлина, природен гас	– 1 извршител
– Аналитичар за купопродажба на топлина	– 1 извршител
– Аналитичар за купопродажба на природен гас	– 1 извршител
– Директор за сметководство и финансии	– 1 извршител
– Главен сметководител / половина работно време	– 1 извршител
– Сметководител	– 1 извршител
– Одговорен инженер за логистика и резервни делови	– 1 извршител
– Магационер	– 1 извршител
– Директор за правни работи	–
– Одговорен инженер за екологија, ЦДМ и ИСО стандарди	– 1 извршител
– Референт за безбедност и здравје при работа и ППЗ	– 1 извршител

Како и секоја година, заради природата на работа и потребите за постојано надополнување и надградување на персоналот и усвојување нови знаења, стекнување нови, дополнителни вештини, обуката на персоналот на ТЕ-ТО АД Скопје во 2016-та година се реализираше преку работните процеси, во рамките на процесите на инсталација и обука за работа на нови постројки или уреди во електраната. Согласно потребите и како дел од законските обврски, дел од техничкиот персонал се стекна со дополнителни лиценци и дозволи за работа со специфични уреди кои се составен дел, или неопходни во електраната.

Во сегментот на обука и стручно усовршување може да се спомене учеството на конференции и предавања поврзани со специфичните теми кои ги обработува, или се тесно поврзани со работата на ТЕ-ТО АД.

Персоналот во континуитет покажува висока свест и одговорност за својата работа и превзема иницијативи за професионално, но и лично, унапредување и надградување, при што постојано ги следи настаните и трендовите за ваков тип на постројки и особено е важно дека постои добар проток и интерна размена на информации и знаења што дава особен придонес за успешна тимска работа и постигнување одлични резултати.

Организацијата на работата се одвива според утврдените области на дејствување распределени по сектори, при што секој сектор е задолжен со исполнување на својот дел од обврските. Малиот број на вработени, и во принцип комплексноста на самите работни задачи, придонесува за компактност во реализација на работните задачи и непосредна соработка и комуникација меѓу засегнатите сектори, а понекогаш и на сите сектори, зависно од барањата кои ги поставува извршувањето на конкретните задачи.

10. ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО

Во текот на 2016 година ТЕ-ТО АД Скопје оствари вкупни приходи од 1.965.883.277,00 ден. од кои најголемиот дел – 1.896.892.617,00 ден. се однесуваат на приходи од продажба на електрична и топлинска енергија (види графички приказ). Вкупните расходи во текот на 2016 година изнесуваат 2.033.751.573,00 ден. од кои најголемиот дел – 1.468.015.657,00 ден. се однесуваат на набавна вредност

на гас за производство на електрична и топлинска енергија, транспортни трошоци и царина, 191.403.641,00 ден. изнесува амортизација на основни средства, потоа 67.573.208,00 ден. се расходи по основ на курсни разлики, како и 60.060.789,00 ден. трошоци за вработените (менаџерските плати во текот на 2016 г. за вкупно 4 менаџери изнесуваат 11.854.656,00 денари во бруто износ). Согласно наведеното на крајот на 2016 година ТЕ-ТО оствари загуба од 67.868.296,00 ден. и истата ќе биде пренесена во 2017 година.

Во прилог е даден графички приказ за остварените приходи по основ на продажба на електрична и топлинска енергија во 2016 година.

Извештај за финансиска состојба

во илјади денари

АКТИВА

Недвижности, постројки и опрема

Постојани средства

Тековни средства

Залихи

Побарувања од купувачи и други побарувања

Парични средства и еквиваленти

Вкупно тековни средства

ВКУПНА АКТИВА

ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ

Акционерски капитал

Акумулирана загуба

Загуба за минати години

Вкупно капитал и резерви

Обврски за кредити и заеми

Обврски спрема добавувачи и други обврски

Вкупно обврски

ВКУПНА ПАСИВА

31.12.2016 Денари	31.12.2015 Денари
10.498.840	10.662.443
10.498.840	10.662.443
42.307	40.900
349.955	227.094
2.692	3.872
394.954	271.866
10.893.794	10.934.309
1.537	1.537
(67.868)	(422.576)
(3.066.650)	(2.644.073)
(3.132.981)	(3.065.112)
13.154.631	13.110.951
872.144	888.470
14.026.775	13.999.421
10.893.794	10.934.309

Извештај за сеопфатна добивка

во илјади денари

2016	2015
Денари	Денари
Приходи од продажба	817.801
Вкупно приходи	817.801
Расходи	
Суровини и потрошни добра	(36.888)
Набавна вредност на продадени стоки	(745.736)
Амортизација	(116.997)
Трошоци за вработени	(62.446)
Останати оперативни трошоци	(91.658)
Оперативна добивка (загуба)	(1.053.725)
Добивка(загуба) од редовно работење	(235.924)
Приходи од финансирање	54.460
Расходи од финансирање	(241.112)
Нето расходи од финансирање	(186.652)
Загуба за периодот	(422.576)
Останата сеопфатна добивка	0
Вкупна сеопфатна добивка(загуба)	(422.576)

Извештај за промените во капиталот

во илјади денари	Акционерски капитал	Акумулирана загуба	Вкупно
Состојба на 01 јануари 2016	1.537	(3.066.649)	(3.065.112)
Корекција на грешки од претх.години	-	-	-
Загуба за периодот	-	(67.868)	(67.868)
Вкупна сеопфатна добивка/загуба за периодот	-	(3.134.517)	(3.132.980)
Состојба на 31 декември 2016	1.537	(3.134.517)	(3.132.980)

Врз основа на член 357 и 376 од Законот за трговски друштва и членовите 38 и 58 од Статутот на Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје, Управниот одбор на Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје, на седницата одржана на ден 08.02.2017 година, донесе:

ОДЛУКА

за усвојување на Годишната сметка,
консолидираната годишна сметка,
финансиските извештаи, консолидираните
финансиски извештаи и Годишниот извештај
за работа за деловната 2016 година за ТЕ-ТО
АД Скопје

Член 1

СЕ УСВОЈУВА Годишната сметка, консолидираната годишна сметка, финансиските извештаи, консолидираните финансиски извештаи и Годишниот извештај за работа за деловната 2016 година според остварените резултати за работењето искажани во пропишаните обрасци.

Член 2

СЕ УСВОЈУВААТ финансиските показатели искажани во апсолутни износи во Билансот на состојба за вкупната вредност на активата-пасивата, во износ од 10.893.794.411 денари.

СЕ УСВОЈУВААТ финансиските показатели искажани во апсолутни износи во консолидираниот биланс на состојба за вкупната вредност на активата-пасивата, во износ од 10.893.086.784 денари.

Член 3

СЕ УСВОЈУВААТ остварените резултати од работењето искажани во Билансот на успех и тоа:

- 1) Остварен е вкупен приход од 1.965.883.277 денари;
- 2) Остварени се вкупни расходи од 2.033.751.573 денари;
- 3) Загубата пред оданочување изнесува 67.868.296 денари,

СЕ УСВОЈУВААТ остварените резултати од работењето искажани во консолидираниот Биланс на успех и тоа:

DECISION

For adoption of the Annual Account statement, consolidated annual account statement, financial reports, consolidated financial reports and Annual report for the year 2016 for TE-TO AD Skopje

Article 1

ADOPTED are Annual Account statement, consolidated Annual Account statement, financial reports, consolidated financial reports and Annual report for the year 2016 as per results from the work presented in the defined forms.

Article 2

ADOPTED are financial results presented in absolute values in the Balance sheet of total value of assets-liabilities in amount of 10.893.794.411 MKD.

ADOPTED are financial results presented in absolute values in the consolidated Balance sheet of total value of assets-liabilities in amount of 10.893.086.784 MKD.

Член 3

ADOPTED are results from the work presented in the Income statement as follows:

- 1) Realised total revenues is 1.965.883.277 MKD;
- 2) Total expenditures are 2.033.751.573 MKD;
- 3) Total losses prior taxation is 67.868.296 MKD;

ADOPTED are results from the work presented in the consolidated Income statement as follows:

- 1) Realised total revenues is 1.966.181.477 MKD;

- 1) Остварен е вкупен приход од 1.966.181.477 денари;
2) Остварени се вкупни расходи од 2.034.057.299 денари;
3) Загубата пред оданочување изнесува 67.875.822 денари.
- 2) Total expenditures are 2.034.057.299 MKD;
3) Total losses prior taxation is 67.875.822 MKD;

Член 4

Остварената загуба по оданочувањето со данокот во непризнаените расходи изнесува 67.868.296 денари;
Остварената консолидирана загуба по оданочувањето со данокот во непризнаените расходи изнесува 67.875.822 денари;

Article 4

Realised losses, after taxation with the tax from the taxable expenses are 67.868.296 MKD;
Realised losses, after taxation with the tax from the taxable expenses are 67.875.822 MKD;

Член 5

Составен дел на оваа Одлука се: Годишната сметка, консолидираната годишна сметка, финансиските извештаи, консолидираните финансиски извештаи и Годишниот извештај за работа за деловната 2016 година.

Член 5

Integral part of the present Decision are: Annual Account statement, consolidated Annual Account statement, financial reports, consolidated financial reports and Annual report for the year 2016.

Член 6

Оваа одлука е составена во 4 (четири) оригинални примероци.

Член 6

Present Decision is prepared in 4 (four) identical copies.

Член 7

Оваа Одлука е дадена во прилог и е составен дел на овој Записник.

Article 7

Present Decision is integral part of these Minutes of meeting.

Член 8

Оваа Одлука стапува во сила со денот на донесувањето.

Article 8

Commencement date of the present Decision is the day when it is taken.

Претседател на Управниот одбор /President of the Management Board
Г-н Димитар Кочовски /Mr. Dimitar Kochovski

Бр./No. 02-9/3/1
Скопје/ Skopje 08.02.2017

